

FEB 24 1986

СКАНДИНАВСЬКІ ВІСТІ

Nr: 61

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОРГАН
УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

SKANDYNAVSKI VISTI

INFORMATIONSTIDSKRIFT FÖR
FÖRENINGEN UKRAINSKA SÄLLSKAPET

FÖRENINGEN UKRAINSKA SÄLLSKAPET

BOX 32

СТОКГОЛЬМ

101 20

STOCKHOLM

diasporiana.org.ua

Під ключем: Воля Україні

Стороженьки 1985

Першотравнева демонстрація

Рік XXI. Видає і редагує Управа Української Громади
в Скандінавії

Громадський інформаційний кварталник. Квартал 4 1985 р.

З СВІТЛИМ ПРАЗНИКОМ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
ШЛЕМО НАШІ НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ УКРАЇНСЬКОМУ
НАРОДОВІ НА БАТЬКІВЩИНІ, ВСІМ ЩО БОРЯТЬСЯ ЗА ВОЛЮ
УКРАЇНИ, НАШИМ ПОЛІТВ'ЯЗНЯМ ЗАПРОТОРЕНИМ В **ТЮРМАХ-КОНЦТАБОРАХ**
І НА ЗАСЛАННЯХ МОСКОВСЬКОЇ ІМПЕРІЇ. ШЛЕМО НАШІ ЩИРІ ПОБАЖАННЯ
ІЄРАРХАМ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКОВ І ВСЬОМУ ДУХОВЕНСТВУ. ВІТАЄМО НАШИХ
ДРУЗІВ - БОРЦІВ, ЧЛЕНІВ УПА ТА ОУН. ВІТАЄМО СУСПІЛЬНО-ГРОМАДСЬКІ
УСТАНОВИ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ, ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ, НАУКОВІ УСТАНОВИ, ВІЛЬНУ
УКРАЇНСЬКУ ПРЕСУ, ТА ВСІХ УКРАЇНЦІВ В ДІЯСПОРІ, ЯК РІВНОЖ ЧЛЕНІВ
І СИМПАТИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ В СКАНДИНАВСЬКИХ КРАЇНАХ.

ВЕСЕЛИХ

СВЯТ

Редакція не приймає матеріалів не підписаних автором, і застерігає за собою право скорочувати статті і правити мову. Статті підписані автором, висловлюють його власні погляди, а не погляди редакції.

Передруки дозволяються за поданням джерела.

К О Л Я Д К А

Забудьте торг життя на шить,
Втишіться. Господь з вами.
Чи чуєте?... Вона летить
Надземними шляхами.....

Як батько просфору ділив
Із мамою, сестрою
ділився й стіл благословив
хазяйською рукою.

Вона... колядка... Боже мій,
Спішіться, Сестро, Брате,
На зустріч гості дорогій,
йдіть, і ведіть до хати.

І як вечерю, раз у рік,
так тихо споживали,
немов це був не борщ, а лік,
і чари, ане страви.

І посадить там, де святі
сідають, на покуті,
вона ж несе вам золоті
Легенди незабуті.

І житній хліб стояв в куті
і кивав колосками,
крізь вікна зорі золоті
шептали: "Господь з вами!"

Легенди, як то ви були,
дітьми у рідній хаті
до Свят-Вечері за столом
сідали, брат при браті.

Здавалося... та що слова,
вони лиш примар того,
що чує серце й голова
в час Вечора Святого

Глядім в легенду золоту,
що йде до нас з простору
й добудьмо з неї силу ту,
що горе переборє.

Богдан Лепкий

Vid budet om att Vasył Stus är död

Din bild fanns på några foton,
som sänts oss i hemlighet.
Du hade vänner, som Du inte kände,
som Du inte anade, att de fanns
på andra sidan den meningslösa gränsen.

Vi fick inte nå fram med våra tankar
Vi fick inte nå fram med våra känslor
Vi fick inte nå fram med vår hjälp.
Du tvangs till död
bakom den meningslösa gränsen.

Ditt brott var ordet, det ukrainska ordet.
Din diktning blev Din död,
där tankar tvingar till tystnad
i skuggan av den meningslösa gränsen.

KARIN GUSTAFSSON

КОЛИ ПРИЙШЛА ВІСТКА ПРО СМЕРТЬ

ВАСИЛЯ СТУСА

Твоє обличчя ми на знімках мали
Знімки що нам потайки тут прислали
Ти мав друзів, хоч Ти про них й не знав
Хоч й не додумувавсь- бо вони десь там
По той бік безглуздої границі.

Наші думки про Тебе до цілі не дійшли
І наш почуття до Тебе не попали
І наша поміч Тобі не дісталась
До смерті Тебе довели
До тому боці безглуздої границі.

Твоя провина- слово- це слово України
Твоє поєми смерть Тобі дали
Гім де до мовчання змушені думки
В тій безглуздої границі.

Карін Густавссон

Від Редакції.

Шановний читачу. Оце в Твоїх руках 67 число С. Вістей. Наш квартальник не такий визначний, но все таки стараємось по змозі працювати для добра нашого поневоленого Народу. Зміст цього числа пестрий. Передрукуємо деякі цікаві статті з нашої та шведської преси. Подаємо також до відома про працю нашого Ювілейного Комітету 1000-ліття Хрещення Русі-України. Особливу увагу заслуговує відгук в шведській пресі про смерть Василя Стуса. Просимо наших читачів, так Скандинавських як і з інших країн, перевірити, чи адреси на які вислаємо С. Вісті правильні. Напишіть нам, будь ласка, якщо адреса не точна, чи теж при зміні місця побуту подайте нову адресу.

Як додаток до С В долучуємо від Ювілейного Комітету 1000-ліття інформативний листок, про прийняття Христової віри на Україні - шведською мовою. Тут слід згадати, що пропагандисти з Москви розвивають широкозакроєну офензиву і стараються на свій - шовіністичний притаманний Москві спосіб розказати знану брехню про наш^ю вилей. Нажаль є багато чужинців, які погано знають дійсну історичну правду. Задля того цей інформативний листок слід використати.

Поділяємось радо вістками, що наші земляки охоче приходять з поміччю, та висилають пожертви на будову гуртожитку в Білому Борі в Польщі. Тут ще слід додати заохоту, щоб пренумеровувати нашу газету з Варшави: NASZE SLOWO.

Адреса пренумерати: NASZE SLOWO

Якщо маєте можливості, то можна також попросити когото в Польщі, щоб запллтити пренумерату.

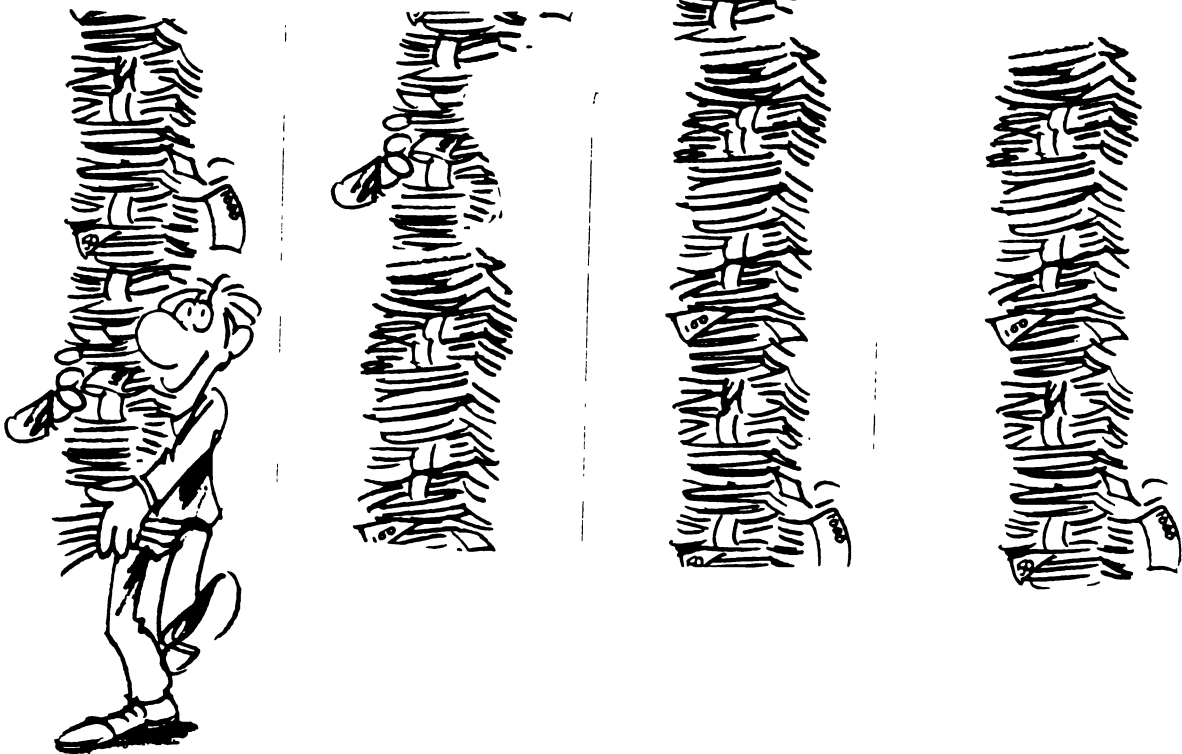
XX

Ось так виглядає редактор С. Вістей, який з поза гори паперів бажає ВАМ ВЕСЕЛИХ СВЯТ...

Adres redakcji: W-611 Warszawa, ul. Nowogrodzka 15 tel sekretariat, red. naczelny - 21-37-55 z-ca red. naczelnego - 21-31-67, sekretarz - 21-37-50.

Terminy przyjmowania prenumeraty za kraj i za granicę: do dnia 10 listopada na I kwartał i półrocze roku następnego oraz cały rok następný do dnia 1-go każdego miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty roku bieżącego.

Prenumerata za granicę wysyłki za granicę przyjmuje RSW „Prasa-Książka-Ruch” Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00 950 Warszawa, konto NBP XV Oddział w Warszawie, Nr 1153-20104-130-11. Prenumerata za granicę wysyłki za granicę pocztą zwykłą jest droższa od prenumeraty krajowej o 50% dla zleceniodawców indywidualnych i o 100% dla zlecających instytucji i zakładów pracy

СОБОР УАПЦ в Мюнхені.

В днях 4- 6- го жовтня проходив Собор Української Автокефальної Православної Церкви в Мюнхені. На цьому Соборі було багато учасників. Скандинавю репрезентували Григорій Горинь з Мальме і Григорій Будяк з Еребро. Не буду описувати подрібно самої подорожі, все таки слід згадати, що це не так легко проїхати від нас до Мюнхена- поїздом прийшлося мені пересідати 5 разів. Перед самим відкриттям відправлено молебн, відтак Преосвященний Архиепископ Анатолій Дублянський відкрив Собор.

Після встановленої програми, вибрання Президії Собору, ділових комісій, звіту Предсоборної Комісії, відчитано протокол з 7- шого Собору в Дюсельдорфі що відбувся 15- 9- 1979 р. Нажаль Митрополит Мстислав і деякі інші делегати, з різних, та від них незалежних причин, не могли активно взяти участі в Соборі. Від них відчитано привітальні побажання.

Перший день Собору закінчено Богослужбою. На другий день після Богослужби вислухано звіти присутніх представників поодиноких парафій і мирян. Вибрано правлячі органи, до яких м і ввійшов голова Українського Об'єднання й парафій з Мальме, Григорій Горинь, а як заступник голова Об'єднання з Еребро- Григорій Будяк. Наші земляки в Бельгії, завершили неймовірно великий подвиг, а саме, щоб гідно відзначити 1000-ліття Хрещення Русі- України збудували православну церкву. В цьому велика заслуга сім'ї Дерев'янків. Тут слід також згадати про ювілей отця Паладія Дубицького. А саме, минає 40-ліття Його висвячення, як рівнож 40-ліття наших православних Богослужень. Отче Паладію- прийми щирі побажання і багато успіхів в Твоїй праці від нас українців в Скандинавії.

Г. Будяк

Передруковуємо декілька статей із СМОЛОСКИПУ про участь наших спортсменів на міжнародних зрєнах.

Пресове повідомлення

СМОЛОСКИП

Українська Інформаційна Служба
P. O. Box 561 Ellicott City, MD, 21041, USA
Ukrainian Information Service

29 серпня 1985 р.

Японська преса про смертність олімпійців СРСР

Токіо, Японія /УІС "Смолоскип"/. Напередодні Універсіади 85, яка відбувалася від 24 серпня до 4 вересня 1985 р. в японському місті Кобе і в якій бере участь, як акредитований журналіст кореспондент "Смолоскипу" О.Зінкевич, японська преса піднесла питання смертності олімпійців СРСР.

Ще передіє велика стаття появилася в японському журналі "Саміздат" /ч.2-3, 1985/ на шести сторінках. Використовуючи матеріали оприлюднені "Смолоскипом" під Олімпійських Ігор в Лос Анджелес, стаття ілюструє фотографії одинадцяти олімпійців, які померли передчасно і в загадочних обставинах.

Коли проблема смертності олімпійців викликала широке зацікавлення японських і лідників і лікарів, японський журналіст шін Ічі Масагакі написав статтю у великому японському журналі "Бунгейшунку" /ч.6, 1985, стор. 198-208/, який появляється місячним тиражем в один мільйон примірників. Посиллячися на матеріали "Смолоскипа", автор основно аналізує проблему смертності олімпійців СРСР, ілюструє її порівняльними таблицями та цитує більшу частку у цій справі одного з найвизначнішого японського спеціаліста зі спортивною медициною д-ра Ївита Ігог, професора Медичного університету в Того. Обидві статті японці масово розповсюдили на Універсіаді.

文藝春秋・六月号

ソ連メダリスト59人はなぜ死んだか?

平均寿命四十一・五歳
一九八三年、一週の文藝春秋にソ連のメダリストの死を特集した。それは一週の間だけで、ソ連の名前十九人が掲載されているだけだ。ただその人名リストの最後にありきか、この書かれていた「医学的・生物学的・社会的な原因を明らかにする」ことを目的に、彼らの死を調査する材料は一切集められなかった。しかし、彼らの死は極めて奇妙なもので、彼らは世界に知られた「スポーツ」の分野で、彼らは何人か、クリミア

ソ連メダリストたちの中で、ソ連の死を調査することにはIOC(国際オリンピック委員会)などにも知らせるだけで充分であった。彼らの死は、水泳、水球および陸上競技、キリンビヤードでの参加者および、その中には、その死の理由が不明であり、調査している数少ないケースに比べて、明らかに異なる点がある。調査結果では、著名なスポーツ選手の死は、調査されていない。もしそれが悲惨なものであったら、それは何人か、クリミア

五輪の栄光の後に彼らを守っていたものは何か。ソ連地下出版が伝える、薬物投与に陥られるステート・アマの悲惨な実態

正垣親一

Перша сторінка статті шін Ічі Масагакі в японському журналі "Бунгейшунку", який появляється тиражем в один мільйон.

Перша сторінка статті про смертність олімпійців СРСР в японському журналі "Саміздат".

На світовому Конгресі Міжнародної Федерації Університетського
Спорту

Кобе, Японія, Універсіада 85 /УІС "Смолоскип"/. 26, 27, 28 серпня 1985 р. у новій величній будівлі Міжнародного Конференційного Центру в японському місті Кобе відбувся світовий конгрес ЦЕСУ - Міжнародної Федерації Університетського Спорту.

В Конгресі взяло участь понад п'ятсот делегатів з багатьох країн світу. Більшість делегатів - це університетські професори і лікарі, спеціалісти спортивної медицини. Зарєєстрованим учасником Конгресу з правом брати участь в дискусіях був представник "Смолоскипу" О.Зінкевич.

Протягом трьох днів, на різних сесіях Конгресу виголошено понад сто доповідей, тематика яких пов'язана з проблемами університетського спорту. В деяких сесіях брав активну участь представник "Смолоскипу", який ставив питання доповідачам і порушував проблеми університетського спорту.

В Конгресі зголосили участь понад двадцять радянських лікарів і дослідників. В його програмі були заповіджені доповіді відомих професорів з СРСР - Петренка, Герасименка, Дзаса і інших. Окремі сесії мали відбути дослідники Вільнюського Державного університету, Казахського інституту фізичної культури і Тартуського Державного університету - але ніхто з представників цих наукових установ до Кобе не прибув і їхні доповіді були відкликані в останній хвилині.

На другий день Конгресу, підчас найважливішої його частини, з Японії був відкликаний до Москви радянський спортивний діяч, віцепрезидент Міжнародної Федерації Університетського Спорту Драчевський, відомий зі скликання на попередній Універсіаді в Едмонтоні пресконференції, на якій він протестував проти діяльності "Смолоскипу".

У заключний день Конгресу були два виступи вчених СРСР - ректора Алма-Атинського інституту архітектури і будівництва інж. Байболова про матеріали для будови спортивних стадіонів і доріжок, зокрема про арман та вплив їх на фізичний стан і спортивні результати. Другу доповідь виголосив проф. Олександр Остапенко зі спортивного товариства "Буревісник" про взаємодіяння різного фізичного тренування студентів і вплив цього тренування на їхній психічний стан.

Проф. С.Байболов прибув на Конгрес без перекладеної на англійську, чи японську мови своєї доповіді. На місці теж не зміг знайти перекладача. Тоді в останній хвилині він звернувся з проханням до О.Зінкевича, щоб він був його перекладачем, коли він погодився, Байболов пригадав собі, що він мусить мати на це дозвіл О.Остапенка. Остапенко заборонив, пробував перекладати сам але нахаль цікава доповідь через мовний бар'єрне дійшла до слухачів.

На цьому Конгресі японці масово розповсюдили відбитки двох великих статей про смертність олімпійців СРСР, які появились в японських журналах "Саміздат" і "Бунгейшунку". Зокрема стаття Шін Ічі Масагакі з "Бунгейшунку" з описом у цій справі одного з найвизначніших японських спеціалістів зі спортивної медицини проф. Рьота Ітог викликала зацікавлення японських вчених. На столиках у приміщеннях Конгресу зацікавлені могли також знайти англійську газету "Смолоскип" за осінь 1984 р., яка була майже в цілості присвячена цій проблемі.

Один представник з СРСР, який обсервував, що діється в залах конгресу, взяв в руки українську газету і підійшов до представника "Смолоскипу":

- Кого ви пробуєте просвіщати вашою газетою? Ії тут не місце.

- Хочемо просвітити і вас і ось всіх тут присутніх з цілого майже світа, читайте уважно, вам ця інформація колись пригодиться - була відповідь.

Він уважно поставив число газети у свій портфель і спокійно відійшов.

СМОЛОСКИП

Пресове повідомлення
Українська Інформаційна Служба
P. O. Box 561 Ellicott City, MD, 21043, USA
Ukrainian Information Service

30 серпня 1985 р.

Представник "Смолоскипу" на відвідинах в Японії

Токіо, Японія /УІС "Смолоскип"/. У четвер 22 серпня 1985 р. до Японії прибув на три тижневий поїзд представник "Смолоскипу" Осип Шинкевич. Зразу після прибуття до Токіо він відвідав відомого японського журналіста, перекладача і дослідника та члена японської секції міжнародної амністії Шін Ічі Масагакі. Того ж дня японські приятелі України гостили його обідом, в якому взяли участь крім Шін Ічі Масагакі, президент Об'єднаного Інституту Праці Японії, дружина японського генерала пані Суджіко Онго і молода японська дослідниця і журналістка тех член міжнародної амністії Міко Матаока. Згідно з японськими традиціями, господарі обдарували представника "Смолоскипу" подарками, а він подарував їм українські різьблені сувеніри. Того ж дня представник "Смолоскипу" відвідав батьків Шін Ічі Масагакі на околицях Токіо, а у вечірніх годинах від'їхав на Універсіду 85, яка відбувалася в місті Кобе від 24 серпня до 4 вересня.

На Універсіаді 85 в японському місті Кобе

Кобе, Японія /УІС "Смолоскип"/. Від 24 серпня до 4 вересня 1985 р. в японському місті Кобе відбувалися чергові студентські Олімпійські ігри - Універсіада 85. Відкриття Універсіади довершив японський престолонаслідник принц Акігіто і під час цієї церемонії промовляли президент ЦЕСУ - Міжнародної Федерації Університетського Спорту Мімо Мабіоло, мейор Кобе та інші представники університетського спорту.

Мистецьку частину величезного відкриття Універсіади 85 можна уважати за одну з найкращих в історії. Японці зуміли внести атмосферу дружби між молоддю, показати велич людського духа своїми мелодіями, модерними і кольоритними традиційно-екзотичними танцями, переплітаючи їх з сучасними, найбільш модерними.

В Універсіаді 85 брало участь з 700 спортсменів з 57 країн світу. Найчисленнішу команду вислала до Кобе Канада - 333 осіб, США - 332 і СРСР - 253. Деякі країни вислали всього по одному-двох спортсменів. З невідомих причин Східня Німеччина - найбільший спортивний конкурент і СРСР і США - в Універсіаді взагалі не беруть участі.

Деякий дисонанс в гармонійну процедуру відкриття внесла кількочленна делегація Лівії, коли її представники вмаршували на стадіон з великим портретом Кадафі...

Деякі відмінності можна було спостерігти у вигляді американської і радянської спортивних груп. Американці увійшли на стадіон у темних одягах, з великими написами "США". Радянська делегація, мабуть вперше в історії, вмаршувала на стадіон не в червоних спортивних уніформах з великими написами "СССР", а в дуже сірих. Ніхто зі спортсменів не держав в руках червоного прапорчика, як це бувало передше.

Один радянський представник сказав, що влада СРСР хотіла цим показати розкутість своїх спортсменів, хоч якусь дивну пригніченість серед них можна легко спостерігти на кожному кроці.

З невідомих причин до Кобе не прибули найкращі українські спортсмени. В офіційних списках не було імен ані світових чемпіонів Сергія Бубки і Геннадія Авдієнка, ані Олімпійського і чемпіона попередньої Універсіади Сергія Фесенка, ані найкращого сучасного українського гімнаста Богдана Макуца зі Львова. Немає рівної відомого російського світового чемпіона в плаванні Сальнікова, який, як тут стало відомо дуже важко хворіє.

Про українських спортсменів в японській пресі

Кобе, Японія, Універсіада 85 /УІС "Смолоскип"/. Напередодні Універсіади 85 виринало питання, чи японська преса відмітить національність спортсменів команди СРСР, чи називатиме їх стандартно "росіянами". Зібрані інформації вказують, що японська преса взагалі не вживає терміну "росіяни", а в усіх випадках називає їх "совето".

Черезом у цьому відношенні наступив після двох пресконференцій, на яких виступили золоті призери, українські спортсмени (відомий фехтувальник зі Львова Сергій Миндиргасов і пливачка з Мотави Світлана Копчикова.

Кореспондент "Смолоскипу" буває майже на всіх пресконференціях. Українцям ставить питання українською мовою /росіянам російською/, через брак перекладачів зразу своє питання перекладає на англійську мову і в багатьох випадках відповіді спортсменів перекладає також на англійську мову.

Після дуже контroversійного і бурхливого матчу у фехтуванні нашого спортсмена Сергія Миндиргасова з угорцем Усонграді відбулася пресконференція українського чемпіона. Зібралося багато кореспондентів, зокрема японців і китайців. Сергій мав перекладача на французьку мову з СРСР. Кореспондент "Смолоскипу" почав ставити йому питання українською мовою і він зразу перейшов на рідну мову. Розповів про своє життя: народився у Східній Україні у Ворошиловграді, вчиться у Львівському фізкультурному інституті, хонатий, має п'ять місячну дочку, мріє взяти участь в Олімпійських Іграх в Сеулі, дуже хотів поїхати до Лос Анджелос.

На питання кореспондента "Смолоскипу", чи він є найкращим фехтувальником України, Сергій дав підтверджуючу відповідь, розказавши також про інших дуже добрих українських фехтувальників Погосова і Кравчука. Відповідаючи, він вжив кілька разів слово Україна.

І тоді зашуміли японці /китайці багато краще зорієнтовані в національних проблемах СРСР/:

- А що таке Україна? /так дослівно питали "шо"/. Де є Україна? Де положений Львів, а де Ворошиловград.

І тоді радянський перекладач по своєму, а кореспондент "Смолоскипу" по іншому, почали на череміну пояснювати кореспондентам, що таке Україна.

Після закінчення пресконференції кореспонденти обступили представника "Смолоскипу", ставлять десятки питань. Один дуже щиро питає:

- Якщо Сергій з України, і якщо Україна член Об'єднаних Націй, то він не є "совето", а українець.

- Річ ясна, що Сергій українець - була відповідь.

На наступний день багато японських газет опублікували довгі репортажі про найкращого українського фехтувальника з українського міста Львова Сергія Миндиргасова.

Подібно трапилося з 18-річною українською чемпіонкою Світлою Копчиковою. На пресконференції, після вручення їй золотої медалі, кореспондент "Смолоскипу" поставив їй з десяток питань. У відповідь вона розповіла про себе: народилася у Дніпропетровську, жила довгий час в Полтаві, вчиться у Фізкультурному інституті. На питання, чи вона встановила будьякі рекорди України, вона з гордістю майже вигукнула:

- Так, я встановила п'ять рекордів України. Готуюся до Олімпіади в Кореї. Далше вона розповіла про кращих пливачок України Заславську і Осадчук.

І знову посипалися питання японців /тут була інша група журналістів/:

- Встановила рекорди України? Якої України? А де Україна? Що це за держава?

І знову треба відповідати і пояснювати, що таке Україна.

На другий день знову газети принесли ряд репортажів про українську чемпіонку Світлану Копчикову, яка своєю усмішкою і щирістю розповіді зуміла полонити їх.

Пресове повідомлення

СМОЛОСКИП

Українська Інформаційна Служба
P. O. Box 561 Ellicott City, MD, 21043, USA
Ukrainian Information Service
4 вересня 1985 року

УКРАЇНСЬКІ СПОРТСМЕНИ - ПЕРЕМОЖЦІ УНІВЕРСІАДИ-85

Кобе, Японія, Універсіада 85 /УІС "Смолооскип"/. Нижче подаємо список українських спортсменів, які були включені в загальну команду СРСР і які здобули медалі на Універсіаді-85 в японському місті Кобе між 24 серпня і 4 вересня 1985 р.
Здобули:

Золоті медалі /індивідуальні/:

1. Копчикова Світлана, нар. 17 березня 1967 р.; Дніпропетровськ; плавання, 200 м комплексним стилем /1.47,07/.
2. Миндиргасов Сергій, нар. 14 листопада 1959 р.; Львів; фехтування, шабля.
3. Піддубний Віктор, Київ; дзю-до, - 86 кг.
4. Савченко Лариса, нар. 21 липня 1966 р., Львів; теніс.
5. Слюзар Ірина, нар. 19 березня 1963 р.; Дніпропетровськ; легка атлетика, біг на 100 м. /11,22/.
6. Цирульникова Анна, нар. 26 березня 1962 р.; Київ; стрибки у воду.

Командні:

1. Берендга Віктор, нар. 27 січня 1962 р.; Львів; водне поло.
2. Білостінний Олександр, нар. 24 лютого, 1959 р.; Київ; баскетбол.
3. Волков Олександр, нар. 2 травня 1964 р., Київ; баскетбол.
4. Копчикова Світлана, нар. 17 березня 1967 р.; Полтава; плавання, 4 x 100 м, вільний стиль; 4 x 200 м, вільний стиль.
5. Кравчук Сергій, нар. 3 червня 1964 р.; Київ; фехтування, шпага.
6. Миндиргасов Сергій, фехтування, шабля.
7. Погосов Георгій, нар. 14 липня 1960 р.; Київ; фехтування, шабля.
8. Слюзар Ірина, легка атлетика, біг, естафета 4 x 200 м.
9. Смирнов Микола, нар. 27 лютого 1961 р., Львів; водне поло.

Срібні медалі /індивідуальні/:

1. Коршунова Надія, нар. 13 липня 1965 р.; Харків; легка атлетика, біг, 100 м з/п / 12,87/.
2. Яковлев Олександр, нар. 8 вересня 1957 р.; Київ; легка атлетика, потрійний стрибок /17,43 м/.

Командні:

1. Коршунова Надія, легка атлетика, біг, естафета 4 x 100 м /43,43/.
2. Марковський Олексій, нар. 17 травня 1957 р.; Харків; плавання, естафета 4 x 100 м, комплексний стиль.
3. Сороколет Олександр, нар. 27 березня 1959 р.; Одеса; волейбол.
4. Філіштинський Ігор, нар. 27 лютого, 1958 р.; Одеса; волейбол.

Бронзові медалі /індивідуальні/:

1. Сербиненко Наталія, нар. 27 січня 1959 р.; Київ; легка атлетика, ходьба, 5 км /22.27,21/.

Командні:

1. Марковський Олексій, плавання, естафета 4 x 100 м, вільний стиль /3.23,76/.
2. Піддубний Віктор, дзю-до, - 86 кг.
3. Ткаченко Володимир, нар. 8 червня 1965 р.; Черкаси; плавання, естафета, 4 x 100 м, вільний стиль /3.23,76/.

4 місце /індивідуальне/:

1. Легеда Анатолій, нар. 2 березня 1962 р.; Чернігів; легка атлетика, біг на 1500 м /3.46,79/.
2. Ярошук Вадим, нар. 2 квітня 1966 р., Дніпропетровськ; плавання, 400 м, комплексний стиль.

5 місце /індивідуальне/:

1. Копчикова Світлана; плавання, 200 м, вільний стиль.
2. Котович Олександр, нар. 6 листопада 1960 р.; Київ; легка атлетика, стрибок у висоту /2,26 м/.

6 місце /індивідуальне/:

1. Процишин Сергій; нар. 17 квітня 1959 р.; Львів; легка атлетика, ходьба, 20 км /1.29,04/.

Командні

1. Ткаченко Володимир; плавання, естафета, 4 x 200 м, вільний стиль.

7 місце /індивідуальні/:

1. Марковський Олексій; плавання, 100 м, батерфляй.
2. Погосов Георгій, фехтування, шабля.

Разом українські спортсмени здобули на Універсіаді-85 6 індивідуальних золотих медалей, 2 срібні і 1 бронзову, а також 10 командних золотих медалей, 4 срібні і 3 бронзові. Разом - 28 медалей, 9 індивідуальних і 19 командних.

ІНТЕРВ'Ю З ЛАРИССО САВЧЕНКО, ЧЕМПІОНКОЮ УКРАЇНИ І УНІВЕРСІАДИ У ТЕНІСІ

Кобе, Японія, Універсіада-85 /УІС "Смолоскип"/. На Універсіаді-85 Лариса Савченко здобула три золоті медалі в тенісі - одну індивідуальну і дві парні. Серед найсильніших тенісистів світу вона займає 75 місце.

На першій її пресконференції в Кобе зібралося багато журналістів, її перекладачем була Ольга Морозова, тренер збірної СРСР:

- Лариса, я читав про вас багато у київській "Спортивній газеті". Тут ви майже невідомі, крім прізвища ніхто і нічого про вас не знає. Чи могли б ви розказати дещо більше про себе?

Перекладач Лариси Савченко Ольга Морозова:

- Я вже говорила, що Лариса народилася у Львові...

Кореспондент "Смолоскипа" перериває її:

- Вибачте, але я ставлю питання Ларисі, а не вам, я б хотів почути про це від неї самої...

Лариса Савченко ледво чутним голосом:

- ...Ще у початковій школі відбирали дітей у спорт. Вибрали мене, всі інші відпали. Я залишилася до сьогодні... Народилася на Україні, Західній, у Львові..

- Чи ви є найсильнішою тенісисткою на Україні? Чи ви є чемпіонкою України?

Морозова:

- Я вже говорила, що Лариса напевно буде також чемпіонкою Союзу.

Кореспондент "Смолоскипа":

- Вибачте, але я ставив інше питання. Я запитував, чи Лариса є чемпіонкою України?

- Так, я є найсильнішою тенісисткою України, я є чемпіонкою України в одиничних змаганнях.

- Чи ви любите подорожувати? Ви були вже в Японії і в інших країнах.

- ...Я подорожую лише для того, щоб грати і вигравати.

- Лариса, вам всього 19 років, чи не можете поєднати спорт з туризмом? Щоб мати задоволення в житті? Трохи радості? У світі є що бачити.

Морозова:

- Ні. Ми їздимо лише для того, щоб грати і вигравати. Одного з другим поєднати не можна. Це все, що Лариса сказала.

Пресове повідомлення

СМОЛОСКИП

Українська Інформаційна Служба
P. O. Box 561 Ellicott City, MD, 21043, USA
Ukrainian Information Service

5 вересня 1985 року

ПРЕДСТАВНИК "СМОЛОСКИПУ" ВІДВІДАВ ГІРОШІМУ

Гірошіма, Японія /УІС "Смолооскип"/. На запросини професора Гірошімського Шкудо університету Іен Кіцкава, представник "Смолооскипу" О. Зінкевич відвідав 3 вересня 1985 р. Гірошіму, де під час останньої війни загинуло від атомної бомби двісті тисяч осіб.

У товаристві проф. Кіцкава він відвідав музей присвячений цій трагічній події, меморіальний парк, буддистську святиню Фудоїн, збудовану ще у 14 столітті з дерева і яка чудом збереглася від атомної бомби. Він оглянув місто і інші пам'яткові об'єкти.

Головна ціль поїздки представника видавництва "Смолооскип" до Гірошіми - це обговорити з проф. Кіцкава можливість видання творів українського самвидаву і творів М.Хвильового японською мовою. Проф. Г. Кіцкава один з дуже небагатьох японських молодих вчених і дослідників, який докладно обзнайомлений з історією України та теперішнім станом в СРСР і в Україні.

Під час обіду, яким проф. Г. Кіцкава гостив за японським звичаєм представника "Смолооскипу", обговорено ряд проблем дисидентського руху в СРСР, різниці між українським і російським рухом, справу можливостей видання творів з українською проблематикою в Японії та багато інших.

ЗУСТРІЧІ Й ІНТЕРВ'Ю З УКРАЇНСЬКИМИ СПОРТСМЕНАМИ НА УНІВЕРСІЯДІ-85

Кобе, Японія, Універсіада 85 /УІС "Смолооскип"/. У студентських Олімпійських Іграх - Універсіаді-85 брало участь 28 українських спортсменів, які були включені у збірну команду СРСР.

Тут вперше, на цих міжнародних спортивних змаганнях, організаційний комітет Універсіади погодився, що кореспондент "Смолооскипу" буде ставити питання українським спортсменам українською мовою.

До тепер на всіх міжнародних спортивних питаннях треба було уживати одну з офіційних мов - англійську, французьку або російську. На Універсіаді-85 вдалося добитися цієї зміни під умовою, що питання поставлене українською мовою, український представник мав перекласти також і на одну з офіційних мов.

Для багатьох українських спортсменів почуте питання українською мовою на міжнародній пресконференції, в присутності багатьох журналістів з різних країн світу, було неабиякою несподіванкою. Це відбувалося на їхніх обличчях - деякі привітали питання широким і сердечним усмішкою, інші зворушено і здивовано оглядалися кругом, інші ж знову, заскочені, запитували якою мовою їм відповідати - українською чи російською.

Кореспондент "Смолооскипу", одинокий акредитований український журналіст на Універсіаді-85 фізично не мав змоги бути на всіх пресконференціях, де виступали, як переможці змагань українські спортсмени, але він мав нагоду бути на пресконференціях-інтерв'ю таких українських спортсменів і ставити їм питання українською мовою - С.Миндиргасова, В. Ткаченко, І.Сльзар, Л. Савченко, С.Копчикова. Був на пресконференціях литовських, вірменських, молдавських спортсменів, а також російських. Ставлячи питання він хотів наголосити і відмітити національність даних спортсменів, щоб вони самі про це сказали зібраним журналістам. І так не лише українці, але й інші, деякі радо, деякі якогось розгублено признавалися до своєї національності.

Нижче даємо кілька уривків з деяких інтерв'ю з українськими спортсменами. В основному їх ставив кореспондент "Смолооскипа", але тут включені також відповіді на ставлені питання і іншими журналістами.

Інтерв'ю з Сергієм Миндиргасовим, який здобув у фехтуванні одну індивідуальну

золоту медаль і одну командну золоту:

- Сергій, чи могли б ви дещо розказати про себе, бо тут на Заході ми дуже мало знаємо про вас. Де ви народилися, де живете, де учитесь?

- Я народився на Східній Україні, у Ворошиловграді. Звідти переїхав до Львова і там учуся на третьому курсі фізкультурного Інституту.

- А чи ви жонаті.

- Аякже. Жонавий, маю п'ять місячну дочку.

- І це вам не перешкоджає у спорті?

- Ні, допомагає.

- Чи можна вас уважати найкращим фехтувальником на Україні?

- Аякже. Я є чемпіоном України. Нас є двох найсильніших фехтувальників на Україні - це Погосов і я.

- Чи можете пояснити, що це таке Україна?

Радянський перекладач:

- Україна?

Кореспондент "Смолоскипа":

- Треба вчити японців історію України.

Радянський перекладач:

- Україна... у нас є п'ять...ні п'ятнадцять республік. Україна є однією з них, з цих республік...

Кореспондент "Смолоскипа":

- Україна є членом Об'єднаних Націй і повинна брати окрему участь в Універсіаді.../на залі шум і замішання/.

- Сергій, а Кравчука ви не зараховуєте до найсильніших?

- Зараховує, але він - це шпага.

- А він приїхав на Універсіаду?

- Аякже.

- Чи ви готувалися до Олімпійських Ігор в Лос Анджелес? Чи хотіли у них взяти участь?

- Готувався дуже. Був у збірній олімпійській Сопзу. Їхати хотів дуже.

- А чи плануєте взяти участь в Олімпійських Іграх в Сеулу?

- Аякже.

Інтерв'ю з Іриною Слюзар, яка здобула на Універсіаді одну індивідуальну золоту медаль і одну командну:

- Ірина, чи це перші ваші міжнародні змагання?

- Так, перші.

- А чи ви могли б дещо розказати про себе, про ваше життя?

- Я народилася на Україні, у Черствянці на Дніпропетровщині. Учуся у Дніпропетровському інженерному інституті, закінчила третій курс, на наступний рік буду інженером-технологом. Спортюм займаюся п'ять років, тренуюся у заслуженого тренера Української РСР Сорочана.

- Чи це найкращий ваш час у бігу на 100 м?

- Ні. Мій найкращий час був 11,35 сек. Але вчора, на семіфіналах я встановив новий рекорд України - 11,1 сек, а у фіналах мій час дещо гірший /11,22/.

- Ви сказали, що ви встановили якийсь рекорд? Чи можете пояснити який це був рекорд?

- Рекорд України.

- Рекорд У... Я не розумію, що це за рекорд?

Перекладачка:

- Рекорд України, Української РСР, це є такий народ, така країна десь в Європі...

/Інтерв'ю зі Світланов Копчиковою і Володимиром Ткаченком вишло до української преси згодом/.

Avslutning med gudstjänst

Ukrainsk kongress i Örebro

Ukrainsk-Svenska föreningen i Örebro län var under veckoslutet värd för en numera årlig kongress, som ukrainare i Skandinavien samlas till. Själva kongressen hölls på lördagen med deltagande av 40 personer, det vill säga valda representanter för ukrainare i Skandinavien.

På söndagen hade man bland annat gudstjänst i Olaus Petri kapell (i närheten av Olaus Petri kyrka), och den leddes av den grekisk-ortodoxe ärkebiskopen Anatolij Dubljanskij och pastor protopresbiter Hryhorij Matwjenko, båda från Västtyskland.

Gudstjänsten inleddes med att ärkebiskopen enligt gammal ukrainsk sed välkomnades genom att bli bjuden på bröd och salt av ordföranden i länets Ukrainsk-Svenska förening, Grigory Budjak.

Fullsatt

Närvarande var ett 70-tal personer, och det grekisk-ortodotx inredda kapellet var fullsatt. Altaret i detta kapell har för övrigt sin speciella historia. Det kommer nämligen ursprungligen från Kiev. När ukrainska armén vid första världskriget returnerade därifrån, togs altaret med och var under en tid följt. Så småningom har det kommit till Örebro.

Under lördagens kongress, som var den fjärde i ordningen, redovisades vad man på olika håll uträttat sedan förra året,

och man lade upp riktlinjer för den fortsatta verksamheten.

Vad är då ukrainska föreningarnas målsättning?

– Den är att behålla vår kultur, språk och religion, säger Grigory Budjak, ordförande i länsföreningen, och Zaluha Bohdan, ordförande i riksföreningen fortsätter:

Fristående

– Vi vill behålla vår internationella integritet samtidigt som vi vill anpassa oss till seder och bruk hos er. När det gäller kristendomen kom den till Ukraina för 1000 år sedan, och den medförde en kulturell upprykning i landet. Jag kan inte säga att vår grekisk-ortodoxa kyrka är fristående från Sovjet, och vi är ju heller inte ryssar från början.

Ukraina tillhör nu annars Sovjet på samma sätt som de baltiska staterna.

Tilläggs skall att Ukrainsk-Svenska föreningen i Örebro län har 113 medlemmar varav 87 i Örebro. Denna länsförening har firat tioårsjubileum i år.

BERN SÖDERBERG (text)
BEN WAHID (foto)

Ordföranden i länets Ukrainsk-Svenska förening Måsar ärkebiskop Anatolij Dubljanskij välkommen på ukrainakt vis med bröd och salt, när han anlände till gudstjänsten på söndagen.

Pastor protopresbiter Hryhorij Matwjenko från Hamburg och ärkebiskop Anatolij Dubljanskij (th) från Neu Ulm i Västtyskland ledde den grekisk-ortodoxa gudstjänsten i samband med Ukrainsk-Svenska föreningarnas kongress i Örebro på söndagen.

Ärkebiskop Anatolij Dubljanskij.

Grigory Budjak, ordf. i länsföreningen, Zaluha Bohdan, ordf. i riksföreningen, och fru Tatjana Matwjenko från Tyskland framför den så kallade ikonostasen framme i det grekisk-ortodotx inredda lilla kapellet i Örebro...

"НЕРІКЕС АЛЛЕГАНДА", 12. 8. 1985 р.

"Закінчення Службою Божою"

КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ В ЕРЕБРУ

Українсько-Шведське Товариство, області Еребру, виконувало на прикінці тижня ролю господаря в зв'язку з, щорічним тепер, конгресом, на який збираються українці із усієї Скандинавії.

Сам Конгрес відбувся в суботу, в якому взяло уділ буля 40 осіб, такби мовити, вибрані представники від українців в Скандинавії.

В неділю була, між іншим, Служба Божа в каплиці Оляуса-Петра, яку відправляв православний Архиепископ Анатолій Дублянський в супроводі протоієрея о.Григорія Матвієнка, обидва прибули з Західної Німеччини.

Перед Службою Божою привітав Архиепископа хлібом і сіллю, як велить стародавній український звичай - п.Григорій Будяк, Голова обласного, Українсько-Шведського Товариства.

З а п о в н е н н я

Присутніх тепер було біля 70 осіб так, що православна каплиця була вщерть заповнена людьми. Між іншим вівтар в цій каплиці має свою специфічну історію, бо походить з Києва. Коли Українська Армія відступала підчас першої світової війни, вівтар цей взяли з собою. Деякий час був він польовим вівтарем, який згодом отже опинився в Еребру.

Підчас суботнього конгресу / четвертий вже з черги / подано загалові до відома звіт виконаної всюди праці за минулий рік і рівночасно схвалено напрямні для майбутньої діяльності.

Яка-ж є мета поставлена перед українськими громадянами?

"Це є, щоби задержати свою культуру, мову й релігію" - каже обласний Голова Товариства Григорій Будяк, а Залуга Богдан, Голова Головної Управи продовжує:

Незалежна

"Ми хочемо задержати в міжнародному суспільстві нашу національну тотожність і рівночасно пристосуватись до Ваших звичаїв і ладу. Що торкається християнства, то воно прийшло на Україну 1000 років тому, і це в свою чергу означало певний культурний здвиг-культурне піднесення для країни. На мою думку слід додати, що наша православна церква є незалежною від советської, бо-ж ми не москалі. Україна, зрештою, належить до Советів, якраз так, як і прибалтійські держави."

Треба різнож згадати, що Українсько-Шведське Товариство в області Еребру нараховує 113 членів, з цього 87 членів в Еребру. Це обласне Товариство святкувало в цьому році 10-літній ювілей свого існування.

Берн Седерберг - текст

Бен Багід - фото

- Світлини:
1. Голова Українсько-Шведського Товариства в Еребру вітає Архієпископа Анатолія Дублянського українським звичаєм - Хлібом і сіллю, коли він прибув, щоби відправити в неділю Богослуження.
  2. Отець Григорій Матвієнко з Гамбургу й Архієпископ Анатолій Дублянський /на право/ з Нового-Ульму, Зах. Німеччина, відправляли православну Службу Божу в неділю, в Еребру в зв'язку з Конгресом Українсько-Шведського Товариства.
  3. Архієпископ Анатолій Дублянський.
  4. Григорій Будяк, Голова обласного Товариства, Богдан Залуга, Голова Головної Управи Української Громади в Швеції й Пані-Матка Татяна Матвієнко перед т.зв. іконостасом, спорудженому в православному стилі в каплиці в Еребру.

Одне із груп учасників КОНГРЕСУ

ЗАОКЕАНСЬКА ТВЕРДИНЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ.

На сторінках нашої преси появляються часто згадки про наукові, учбові й культурні установи, як забороло нашого національно-громадського життя, zagrożеного в морі чужих середовищ зі сторони факторів невмолимого процесу денационалізації. Серед тих згадок досить рідко подибуємо щонебудь про український Бавнд Брук, який своїми національно-церковно-культурними досягненнями заслуговує на більшу увагу. Ті, які на протязі кількох десятиліть вложили великий труд у розбудову українського Бавнд Бруку та зусиллям своїх творчих умів і рук перемінили його на справжній "клаптик України", не робили довкола себе великого пропагандивного шуму й автореклями. Вони, як ті робучі ратаї, орали ниву під засів жемчугів рідної культури. Тому тимбільше належить їм наша вдячність і признання при згадках на сторінках преси.

Будучи недавно учасником з рамени Українського Історичного Товариства Наукової Конференції в Бавнд Бруку, присвяченій ювілеєві нашого 1000-ліття, я мав нагоду оглянути важніші об'єкти того "клаптика України". Парафразуючи поетові слова, скажемо, що з приходом на терен Бавнд Бруку "і серце одпочине", бо це дійсно чудова й грандіозна, як на еміграційні умовини, "писанка" в українському стилі, символ і заразом дійсність відродження українського національного генія при самозбереженні на Чужині. Велике спасибі Митрополитові Владиці Мстиславові, який, як геніальний організатор і господар, потрафив разом із своїми співробітниками доклати таке діло, що є гордощами нашої діаспори в Америці. Вступивши на терен Бавнд Бруку, відчуваємо щось рідного, відмінного від галасливого американізму. Бо звідси говорять довгі століття — від Трипілля до модерного українства.

На перше місце висувається тут Храм-Пам'ятник, присвячений борцям за волю батьківщини та жертвам штучно організованого Москвою Великого Голоду в Україні, знаній колись як шпихлір Європи. Він своїми шпильми немов стукає до брам небесних блакитів, благаючи Творця кращої долі для великого, але забутого історичною долею народу, та кари для новітніх тиранів, закатурених утопічним комунізмом. За храмом-пам'ятником знаходиться великий цвинтар, де відпочивають по трудах особистого й національно-громадського життя українські люди різних церковних, світоглядних і громадсько-політичних переконань — між ними діячі церковного, наукового, культурного й політичного життя. Мимо різних групових переконань усі об'єк-

нані ідеєю державности України. Це не лише місце спочинку, але й символічне, спільне ложе сну про долю-щастя майбутніх поколінь українства в щасливіших умовах власної державности. Хибаж можуть бути кращі сні після важких життєвих змагань за краще "завтра" безталанної Матері над Дніпром-Дністром? Виписані на могилах імена українських патріотів, що творять своєрідну архівну Книгу-статистику заслужених людей, промовляють до нас живим приміром до наслідування. Блаженні, що пройшли велику дорогу любови до свого народу, бо вони залишаться у вдячній всенародній пам'яті. Український Бавнд Брук може похвалитися також Духовною Семінарією й прекрасним Домом Української Культури, де міститься взірцево ведена проф. Іваном Коровицьким бібліотека й школа українознавства, а також конференційна кімната й репрезентативна зала.

Особливу увагу викликає приміщення під храмом-пам'ятником музей, скарбниця експонатів, що промовляють невмірущим духом історичного минулого України. Симпатичний директор музею, пані Ірина Цегельська (закінчила курс Смітсонського інституту музейництва) та привітливий голова Товариства Прихильників Музею, інж. В'ячеслав Вишневський пояснюють фахово експонати з типовою українською гостинністю та патріотизмом у відношенні до рідного минулого. Музей може похвалитися значними етнографічними збірками, колекцією стародруків та церковними й загально історичними дорогоцінними пам'ятками. Бачимо тут між іншим збірку Моценка з Полтави — вишивки, фелон митр. Петра Могили, малий хрест з ХІІІ ст. та багато інших безцінних пам'яток. Особливі заслуги в збереженні багатьох музейних пам'яток у добі воєнних подій положили Митрополит Владика Мстислав і Архиспископ Ніканор Київський. Усі згадані надбання зреалізовано нашими патріотичними людьми під умілим проводом енергійного, здібного й жертвенного Митрополита Владики Мстислава, з яким я мав честь зустрітися та вітати його як знаменитого організатора нашого національно-церковно-культурного життя та окрасу членства Українського Історичного Товариства (я репрезентував на Науковій Конференції УІТ, як його науковий секретар) й мецената нашого науково-культурного життя, а крім того як давного достойного знакомого-сусіда з табору Майнц Кастель коло Візбадену. В поворотній дорозі я мав приємність їхати разом з отцем ректором Духовної Семінарії в Бавнд Бруку, о. проф. С. Гаюком, який інформував мене про наш Бавнд Брук.

Ukrainsk poet "avrättad"

DN 85.09.07

PÅ FREDAGSMORNINGEN nåddes Svenska PEN-klubben av meddelandet att den ukrainske poeten Vasyl Stus avlidit i ett läger i Perm. Tyvärr kommer inte meddelandet som en överraskning. I julas fick PEN underrättelse om att Stus var livsfarligt sjuk. Han led av tbc och hans hjärta och njurar var svårt angripna. Stus tillstånd betecknades som hopplöst i den sista rapport som nådde oss i juli i år. "Det finns inget organ som är friskt längre", skrev rapportören.

Förgäves har PEN-klubbarna i många länder vädjat till de ryska myndigheterna att Stus skulle få den läkarvård som han var i så stort behov av. I stället har han utsatts för det ena övergreppet efter det andra. I oktober i fjol konfiskerades hans dikter och som extra straff för att han gjort avskrifter av dem sattes han i isoleringscell med minskad matranson. Hans hustru, som vid denna tidpunkt skulle göra det årliga besök som hon enligt bestämmelserna har rätt till, upplystes om att det inte kunde beviljas.

I juli i år fördes den dödssjuka Stus till Kiev, men inte för att äntligen få vård, utan för att ut-sättas för förhör med syfte att tvinga fram en bekännelse. Stus vägrade och återsändes till lägret, där han på nytt sattes i isoleringscell.

Jag tvekar inte att använda ordet avrättning om den behandling Stus utsatts för. Men varför har han misshandlats till döds? Vem är denne dissident som det stora Sovjet kände sig hotat av?

Vasyl Stus föddes 1938 och debuterade som poet på 60-talet. 1965 deltog han i de protester som ukrainska intellektuella anordnade mot den allt starkare russifieringen som deras land utsattes för. 1972 arresterades han för första gången och dömdes till fem års läger och tre års förvisning. Stus fortsatte att skriva dikter under sin fångenskap. De exempel på hans poesi som nådde väst visade att han utvecklats till en av de mest betydande poeterna i sin generation. Men många av hans dikter beslagtogs och brändes av fängelsepersonalen.

Vasyl Stus.

1979 fick Stus återvända till Kiev. Han fick ett hårt arbete i ett järnverk men anslöt sig samtidigt till den nybildade Helsingforskommittén i Ukraina. Följden av detta blev att han i maj 1980 på nytt arresterades. I oktober samma år dömdes han till ett nytt straff på sammanlagt femton år. Enligt domskälet skulle Stus ha bedrivit "antisovjetisk agitation och propaganda". De gärningar som denna brottsbeskrivning utger sig för att beskriva består helt enkelt i att han har skrivit ett antal dikter vilka varken till form eller innehåll passar de sovjetryska myndigheterna och att han till skillnad från sin regering tagit Helsingforsöverenskommelsen på allvar.

Vasyl Stus är bara en av många sovjetryska intellektuella som PEN engagerat sig för. För många andra är situationen i det närmaste lika oroande. Sedan det senaste maktskiftet i Kreml har förhållandena radikalt försämrats i de sibiriska lägren.

För Vasyl Stus finns inget mer att göra. Men för hans många kollegers skull som befinner sig i lägren eller hotas av att förpassas dit får hans öde inte glömmas. Stus fängvaktare lär redan ha begravt hans kropp på en okänd plats, där varken kors eller namnskylt kommer att utvisa var han ligger. För oss, vi som befinner oss utanför hans plågores räckhåll, återstår inget annat än att göra den fria världen uppmärksam på hans öde.

THOMAS von VEGESACK
ordförande i
Svenska PEN-klubben

"ДАГЕНС НЮГЕТТЕР, 85.09.07.

"ЕКЗЕКУЦІЯ" НАД УКРАЇНСЬКИМ

ПОЕТОМ

В П'ЯТНИЦЮ РАНО дійшло до відома Шведського ПЕН-клубу, /Міжнародне Товариство Письменників й Видавців/ що український поет Василь СТУС помер в таборі, в Пермі.

З болем стверджуємо, що ця вістка не була несподіванкою. Під час минулих Різдв'яних Свят отримав ПЕН повідомлення про те, що СТУС був смертельно хворий. Він хворував на туберкульозу і його серце й нирки були сильно заатаковані хворобою.

В останньому звідомленні, що ми отримали в липні цього року, сповіщається, що загальний стан здоров'я СТУСА є безнадійний. "Нема ні одного здорового органу в його тілі" - писав доповідач в звідомленні.

Надаремно зверталися ПЕН-клуби багатьох країн до московської влади з проханням, щоби дана була СТУСОВІ лікарська опіка, яку він так дуже потребував. Замість того, застосовувано супроти нього страшне беззаконня за беззаконням.

В жовтні минулого року зконфісковано його поезії й за те, що він поробив відписи своїх віршів отримав додаткову кару. Його посадили в штрафний ізолятор на "голодову" харчову пайку. Якраз в той час його дружину, яка згідно з приписами мала право на побачення один раз в рік, що саме прибула у відвідини, - повідомлено, що не можуть уділити дозволу на побачення.

В липні цього року привезено смертельно хворого СТУСА до Києва, але не для того, щоби нарешті уможливити йому лікування, лише тільки тому, щоби

піддати його переслуханню з метою вимушення якогось зізнання. СТУС відмовився від цього й його відставлено назад до табору й знов посаджено в штрафний ізолятор.

Я зовсім не вагаюся вживати слова "екзекуція", коли мова йде про те, як влада поводитися з ним. Але чому-ж закатували ЙОГО на смерть? Хто є цей дисидент, що загрожує Советам, як вони вважають?

Василь СТУС народився в 1938 р. і його дебют /поява/, як молодого поета припадає на 60-ті роки. В 1965 р. брав він активний уділ в протестах, що влаштовували українські інтелектуалісти проти що раз то сильнішої русифікації, що проходить в Україні.

В 1972 р. був він вперше заарештований й засуджений на 5 років кари в таборах й на 3 роки заслання.

СТУС продовжував писати вірші й в ув'язненні. Деякі зразки його поезії, що продісталися на Захід, вказують на те, що він став найбільш значущим поетом своєї генерації. Але багато з його поезії сконфісковано й відтак спалено в'язнично-таборовим персоналом.

В 1979 р. повернувся СТУС до Києва. Він одержав тяжку працю в металургійній промисловості і тоді він рівночасно приєднався до новоствореного Гельсінкського Комітету в Україні. Наслідок цього був такий, що його знов заарештовано в травні 1980 р. В жовтні того-ж року присуджено йому нову кару, всього разом 15 років. Як причину засуду подано, що СТУС займався "антисовєтською агітацією й пропагандою". Вчинки, що окреслюються тут як злочинні, полягають, цілком просто, в тому, що він лиш писав різні вірші, які ані по формі, ані змістом не відповідають московсько-совєтській владі й, що він, на відміну від свого уряду, потрактував поважно Гельсінкські Угоди.

Василь СТУС це тільки один із багатьох совєтських інтелектуалістів, про яких старався ПЕН. Для багатьох інших ситуація є майже однаково тривожна. Після останньої зміни влади в Кремлі обставини в сибірських ляграх радикально погіршилися.

Для Василя СТУСА вже нічого більше зробити не можна. Але з уваги на його Товаришів, що знаходяться в московських концентраках, або є загрожені, що будуть туди запроторені - не сміємо забути його долю.

Таборові вартіві правдоподібно закопали тіло СТУСА десь в невіданому місці, де не буде ані хреста, ані жодної таблички з його ім'ям, щоби вказувало де він лежить.

Для нас, що знаходимося покищо поза обсягом його катів, не залишається нічого іншого як тільки остерігати Вільний Світ, вказуючи на його долю.

Томас фон Веґезак
Голова Шведського ПЕН-клубу

"ДАГЕНС НЮГЕТТЕР", 21 жовтня 1985 р.

Uppgifter i Beirut: **Ryss mördad av kidnappare**

Från AP

BEIRUT. En man som ringde en radiostation i Beirut och uppgav att han talade för tre sovjetiska ambassadtjänstemäns kidnappare sade att en av fångarna dödats, därför att Sovjet inte stängt sin Beirutambassad. Det är, om samtalet bekräftas, den andre kidnappade ryss som mördats i Beirut.

— Den islamiska befrielseorganisationen tillkännager härmed att en av de tre kidnappade Sovjetryssarna avrättas i kväll, sade telefonrösten, enligt den kristna radiostationen Libanons Röst.

Det gick inte att få bekräftelse på att samtalet var äkta, men omständigheterna påminde om när den förste av fyra kidnappade Sovjetdiplomaterna mördades i början av oktober.

Den dittills okända organisationen Islamiska Befrielseorganisationen tog på sig ansvaret för bortförandet av de tre sovjetiska diplomaterna samt ambassadens läkare vilka kidnappades i det muslimska västra Beirut den 30 september. Kidnapparna krävde att Moskva skulle tvinga Syrien, Sovjets främsta allierade i Mellanöstern, att avblåsa en hård offensiv av vänstermilis mot sunnimuslimska fundamentalister i hamnstaden Tripoli i norra Libanon.

Två dagar senare påträffades kroppen av den avrättade konsulen Arkadij Katkov nära stadion i södra Beirut. Islamiska Befrielseorganisationen hotade att döda också de andra tre om inte offensiven upphörde och Sovjet drog tillbaka all sin personal från Beirut och stängde sin ambassad.

Man sade också att fångarna inte skulle släppas om inte Moskva och Washington enas om en fredsformel för att få slut på det

tio år gamla inbördeskriget i Libanon.

Flera samtal

Den anonyme mannen ringde senare på söndagen på nytt upp radiostationen Libanons Röst och sade att en av de tre fångna ryssarna var avrättad och att hans kropp kastats nära Cite Sportive-stadion i södra Beirut, precis som det förra offret.

De senaste dagarna har det kommit flera samtal till radiostationer från föregivna islamiska talesmän som hotat att ytterligare fångna ryssar skulle dödas men ingen ny kropp har påträffats. □

i korthet

"Sovjets FN-trupp bör skäras ned"

■ Ett lagförslag om att skära ned storleken av Sovjets FN-delegation framlades formellt i senaten i veckoslutet av senatorer som länge hävdade att inmot 40 procent av delegationens ca 300 anställda är spioner. Den demokratiska senatoren Patrick Leahy och hans republikanske kollega William Cohen, som lagt fram förslaget, vill skära ned den sovjetiska delegationen vid FN-högkvarteret i New York till ca 130 personer. Det är samma storlek som USA:s egen FN-delegation har.

(AP, Washington)

пили в муслімській дільниці західного Бейруту 30-того вересня. Схоплювачі вимагали, щоби Москва примусила Сирію, найвірнішого советського союзника на Близькому Сході, припинити завзяту офензиву лівозор'єнтованої міліції проти сунімуслімських фундаменталістів в портовому місті Триполі в північній Лівані.

Два дні пізніше знайдено біля стадіону в південній Бейруті трупа страченого консуля Аркадія Каткова. "Іслямська Визвольна Організація" грозила, що вб'є рівнож решту трьох, якщо офензива не припиниться, — й Совети забрали весь свій персонал

Дані з Бейруту:

СХОПЛЮВАЧІ ВБИЛИ МОСКАЛЯ

Від АП

Бейрут: Один чоловік, що зателефонував до радіостанції в Бейруті заподав, що він розмовляв із захоплювачами трьох службовців зі советської амбасаді й сказав, що одного із схоплених москалів вбили тому, що Совети не зачинили своєї амбасаді в Бейруті. Є вже вбитий в Бейруті, якщо ця розмова підтвердиться, й другий схоплений москаль.

"Іслямська Визвольна Організація" повідомляє оце, що один із трьох схоплених советських москалів страчений сьогодні в вечері — сказав голос в телефоні, згідно з християнською радіостанцією — "Голос Лівану".

Неможливо одержати підтвердження чи ця розмова насправді відбулася, але обставини є подібні до них, коли то перший із чотирьох схоплених советських "дипломатів" був вбитий на початку жовтня.

До цього часу невідома організація — "Іслямська Визвольна Організація" взяла на свою відповідальність це схоплення трьох советських "дипломатів" разом з лікарем амбасаді, якого схопили в муслімській дільниці західного Бейруту 30-

з Бейруту, а амбасаду зачинили. Також говорилося, що полонених не випустять наколи Москва й Вашингтон не домовляться до якоїсь мирної формули, яка нарешті поклала б кінець громадянській війні в Лівані, що вже триває десять років.

Б і л ь ш е р о з м о в

Ця анонімна людина телефонувала пізніше, в неділю, ще раз до радіостанції "Голос Лівану" й сказала, що один із трьох полонених москалів страчений й, що його тіло викинули поблизу "Сіті Спорт-стадіон в південному Бейруті, якраз так, як це було з першою жертвою.

Останніми днями відбулося більше телефонічних розмов з радіостанцією і згаданими іслямськими представниками, які погрожували, що повбивають решту москалів, але покищо ще не знайшли жодного нового трупа.

oooOooo

/ В к о р о т ц і /

" Треба зменшити советський особовий склад в Об'єднаних Націях".

Законопроект про зменшення кількості советських делегатів в ОН запроваджено формально в Сенаті на прикінці тижня сенаторами, які вже давно твердять, що біля 40% із 300-х сот затрунених советських працівників - є шпигунами.

Демократ, сенатор Патрік Лігай й його колега, республіканець Віль'ям Коген, що є ініціатором цього законопроекту хотять скоротити советську делегацію при головній квартирі в ОН, в Нью Йорку до, приблизно, 130-и осіб. Це відповідає кількості своїх делегатів, що Сполучені Штати Америки мають при Об'єднаних Націях".

oooOooo

Додаток до статті ДАНІ З БЕЙРУТУ.

Як подає АП трьох останніх захоплених з советської амбаседи випустили на волю, по кількох тижнях ув'язнення.

EUROPEISKA JUBILEUMSKOMMITÉN TILL FIRANDET AV 1000 ÅRSMINNET AV UKRAINAS KRISTNANDE

EUROPEAN JUBILEE
COMMITTEE TO
COMMEMORATE THE
MILLENNIUM OF
CHRISTIANITY
IN UKRAINE

COMITÉ EUROPÉEN DU MILLÉNAIRE DE LA
CHRISTIANISATION DE L'UKRAINE

EUROPAISCHES JUBILKUMSKOMITEE 1000 JAHRE
CHRISTIANISIERUNG DER UKRAINE; COMITÉ EUROPEO
DE LA CONMEMORACION DEL MILENIO DE LA
CHRISTIANIZACION DE UCRAINA; COMITATO EUROPEO
— GIUBILARE MILLENNIO — BATTESIMO UCRAINA;
EUROPEES HERDENKINGSOMITE 1000 JAAR
CHRISTENDOM IN DE OEKRAINE.

SKANDINAVISKA JUBILEUMSKOMMITTEN TILL FIRANDET
AV 1000 ÅRSMINNET AV UKRAINAS KRISTNANDE —

Arsen Turcevitj, Göteborgsvägen 97 B,
445 00 Surte, Tel. 031 - 98 22 16

Пам'ятник Св. Князя
Володимира Великого
в Києві

1000-РІЧЧЯ ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ

У половині IX-го століття на території над середнім Дніпром, яку заселяли виключно східні слов'яни, сформувалася держава зі столицею у Києві, що прийняла назву Р У С Ї /по-латинськи - Русіка, Рутенія/.

Сама назва Русь може мати зв'язок з назвою Русляген, або фінською назвою для означення Швеції - Руотсі, що в свою чергу вказує на скандинавське походження тих термінів.

Існує властиво теорія, що нащадок РЮРИКА /який отже походив із Русляген в Швеції/ князь ОЛЕГ /по-шведськи Гельге/ в році 882 заволодів Києвом і на київському княжому престолі відтак закріпилися князі шведського походження /Рюриковичі/, між іншим власне і князь ВОЛОДИМИР ВЕЛИКИЙ, при якому Україна стала християнською країною.

Советські історики, академіки АН УРСР нпр. М.Ю.Брайчевський і Г.Г.Шовкопляс подають про це ось так: "...Київська Русь утворилася в наслідок тривалого й незалежного від зовнішніх впливів внутрішнього розвитку східно-слов'янських племен..", які /цитата Шовкопляса/.."займаючись переважно хліборобством заселяли територію України від часів неоліту". Ця сама територія пізніше прийняла другу назву - УКРАЇНА /її вперше занотовано в літописі під роком 1187/.

Християнство проникало на Русь-Україну вже починаючи з перших сторіч по Христі, головню через грецькі кольонії над Чорним Морем /II - III сторіч/. Але ширше проникання стало можливим щойно за існування й розвитку держави Русі.

На Русь-Україну, зокрема до Києва, приїздили купці - християни, на військову чи княжу службу вступали чужинецькі /найчастіше скандинавські вікінгі/ вояки - християни.

У закордонній політиці князі Русі мали до діла з християнськими державами, в тому з Візантією. У Києві існувала Церква Св. Іллі вже за князя Ігоря /913 - 945 р./. Княгиня Ольга /945 - 964 р./ стала християнкою. Її внук Володимир Великий /980 - 1015/ прийняв християнство з Візантії, оженився з сестрою цесаря Візантії Анною /сестрою жінки імператора Оттона II-го/ і 988 року проголосив християнство офіційною релігією Русі. Одночасно він зарядив, щоб мешканці столиці Русі-України вийшли над Дніпро де їх священники охрестили.

І дійсно, 988-го року український князь Володимир Великий охрестив лише населення Києва і символічно Р У С Ї, тобто УКРАЇНУ.

На півночі, на тоді окупованій Русю території, теперішньої Росії, християнство ширилося дуже поволі, переважно вздовж рік. Ці землі заселяли зовсім не слов'янські племена а угро-фінські. Наш Київський Літописець заподає назви цих племен /якихось 19 назв/. Як рівнож і знаний московський історик В.Ключевський також згадує про три фінські племена - "Мурома, Меря і Вєсь", /якраз назви, які знаходимо й в нашому літописі/. Той-же історик В. Ключевський далі доповідає, що /цитата/ "в краю поза межами корінної Русі й XII-тий вік був більш чужинецьким /"инородческим"/ ніж руським краєм, тобто слов'янським.

Головні міста теперішньої Росії повстали далеко після охрещення Києва: Суздаль 1024 р., Владимир /над Клязьмою/ 1108 рік, Москва 1147 року. Про ці міста советський історик, член АН УРСР Рудницький говорить так: "...що північно-східні міста, що повстали в середині інших племен /"в среде иных язицей"/ спочатку були містами не російськими...".

З вище наведеного чітко виникає, що Український Народ створився виключно із Східних Слов'ян, підчас коли субстракна маса, яка ввійшла в основу формування московського народу, була не слов'янська, а угро-фінська. Отже нема ніякої "кровної спорідненості" й спільного походження від одного кореня українського народу з московським. /Принаймні в їх початковій історичній стадії/.

Тому-то є цілком зрозумілим, що Папа Іван Павло II, звертаючись 16 вересня 1984 року до українців підчас свого побуту в Канаді, утотожуючи РУСЬ з УКРАЇНОЮ сказав, що українці стоять "на порозі торжественного святкування Тисячоріччя Християнства в К и є в і й по всій У к р а ї н і"!

Далі історичний процес цих північно-східних земель /сучасна московщина - Росія/ відбувався більш-менш за такою схемою.

Створене після 1108-го року Владимиро-Суздальське князівство стало зовсім самостійною державою 1135-го року.

Від самостійного Владимиро-Суздальського князівства відокремелось на початку XIII-го століття /тобто понад два століття після хрещення Русі-України/ московське Князівство, яке опинилось згодом під пануванням татар. Від 1303-го року московське Князівство стало на шлях політичної експансії, започаткувавши

процес створення централізованої держави, яка пізніше прийняла назву РОСІЯ /від 1721 р. - Російська імперія/.

Русь-Україна як самостійна держава з центром у Києві, а від половини XIII-го століття в Галичі - проіснувала до половини XIV століття. Опісля вона увійшла в склад Литви, потім Польщі. Впродовж наступних століть періоди незалежності України були наступні: вона була незалежною від 1648 р. до 1659-го, автономною в рр. від 1659 до 1784, незалежною /знов/ від року 1917 до 1920-го.

Плутанина щодо історії Русі-України й Росії сталася тому, що деякі історики почали сплутувати терміни Русь і Росія /правдоподібно для вигідності/ перекладаючи їх теж у чужих мовах одним словом " Росія ". В дійсності термін Русь й Росія відноситься до двох різних держав, двох різних народів, двох різних історичних реальностей. Ідентифікувати Русь з Росією - значить відходити від історичної правди і заперечувати Україні право на власну історію й на самостійне життя.

Історичною правдою, в цьому випадкові рівнож є, що лише Україну, український Народ, безпосередніх нащадків прадавніх слов'ян належить вважати як логічну й фактичну тяглість, продовження Історичної Русі /Русі/ і її народу - а не Росію, що відноситься до Москви, Московського князівства й не має нічого спільного із слов'янським походженням.

Та москалі в супереч історичним фактам й джерельним даним не дивлячись ні нащо й далі трактують історично-традиційну спадщину українського народу, як свою власну. Тим вони фальшують історичну правду, утотожуючи Хрещення Русі-України в 988 році при князі Володимирові Великому з хрещенням Росії, якої, як от стверджує історія, взагалі ще не було.

Тому, що москалі пізніше стали християнами завдяки українцям, це аж ніяк не означає, що вони творять з українцями один народ. Це було б подібною нісенітницею наколи б українські історики почали "удоводнювати", що, примірно, українці й греки є одним народом, бо, мовляв, християнство прийшло на Русь-Україну з Візантії!

ЗАСІДАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЮВІЛЕЙНОГО КОМІТЕТУ 1000-ЛІТТЯ

ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ - дня 26.4.1985 р. в Лондоні

Я, як член Європейського Ювілейного Комітету й, як головний координатор в подібнім Ювілейнім Комітеті на Скандинавію, вважаю своїм обов'язком скласти, так би мовити, звіт з діяльності цих Комітетів.

Час наглить! Всього залишилося неповних 3-ри роки до самої Річниці 1000-ліття Хрещення України. Що-ж вже зроблено в цій нашій діаспорі? Я весь час перебував в контакті з Головою й Секретарем Європейського Ювілейного Комітету дипл.інж.п.Ю.Ковальчуком з ГанOVERу й п. др.Святомиром Фостуном з Лондону. Від них одержав вже /й одержую/ цілу низку різних звідомлень, витинків з чужомовних часописів про Хрещення Руси, а передовсім з московських, перш за все т.зв. "зарубежних" часописів.

У всіх цих статтях на тему Хрещення Руси, незалежно якою мовою вони писані, московською, німецькою, чи якоюсь іншою, Акт Хрещення України в 988-му році западається, як акт хрещення московського народу. При чому, дійсно, в статтях, а головню московських часописів, можна натрапити на вершок нахабности в зв'язку з цим. От наприклад "Новос Русское Слово" /Нью Йорк/ з дня 29.12.1984 р. помістило коротенький допис під заголовком "Уголок колекціонера", в якому говориться, що "конгрес русских американцев..." виготовив спеціальну "сувенірну", як пишеться, "настольну медаль", й на одній стороні зображено Св.Князя Володимира, а на другій стороні з ліва... наш Тризуб, а з правого боку двоголовий орел - символ московської царської імперії. Он як! І щоби не було ніяких "сумнівів" щодо тризубу в згаданій статті подається, що це герб князівського роду Рюриковичів, ані найменшого натяку нема /зрештою цілком зрозуміло/, що тризуб є національним гербом України.

Для москалів із "Н.Р.Слова", взагалі не існує Україна, як така, навіть т.зв. "Радянська Україна" є ворожим поняттям для них. От так, як бачите, дорогі земляки, дуже тяжкою є для нас боротьба з москалями й в релігійній царині!

Та провадити боротьбу нам треба не дивлячись ні нащо, нам треба бути чуйними на кожному відтинкові й давати всіди відсіч москалям. В боротьбі з московськими узурпаторами різних мастей, нам треба здобутися на "максимум" нашої спроможности, обороняючи 1000-ліття Хрещення Руси, як хрещення безпосередніх наших предків, предків Українського Народу.

Голова Європейського Ювілейного Комітету п.інж.Ю.Ковальчук вже взяв уділ в безпосереднім "зударі" з представником московського патріярхату, єпископом Лонгіном з Дюзельдорфу дня 20-го січня 1985 року в ГанOVERі, куди прибув оцей єпископ на запрошення німецьких, католицьких кіл, щоби прочитати м.інш. реферат на тему "1000-ліття хрещення Росії". Панові інж. Ковальчукові, що зголосився безпосередньо до дискусії після реферату, вдалося збити твердження москаля, єпископа Лонгіна, щодо його запевнень, що, мовляв, хрещення

в 988 році Русі-України являється хрещенням Росії.

Як з'ясує п.Юрій Ковальчук, присутні німці дуже зацікавилися цією дискусією й взагалі питанням Хрещення України, бо зверталися відтак з проханням одержати інформативний листок, який вже був виготовлений др.В.Косиком, професором з французького Сорбонського Університету.

Ще й опісля, після відвідин Лонгіна, були численні, телефонічні зголошення німецької громадськості на одержання цієї листівки /Листівка була, очевидно, перекладена на німецьку мову/. І це, власне свідчить про успішність "Акції", проведеної інж.Ю.Ковальчуком. Листівку, про яку йде мова, наш Скандинавський Ювілейний Комітет рівнож отримав, як і її переклад на німецьку мову.

Панові Ковальчукові належить від нас усіх, безумовно, щире признання за цей вдалий виступ проти москаля Лонгіна й взагалі за його всю плодотворну діяльність в тій ділянці.

Діяльність нашого Скандинавського Ювілейного Комітету 1000-ліття Хрещення України знаходиться поки-що в стадії підготовки. І так, як відомо, було напр. відчитано торічного року під час З'їзду Українців Скандинавії в Мальме два реферати на тему 1000-ліття Хрещення України /один реф. п. Турцевич, другий п. С.Чупак/.

Далі, дня 22 березня 1985 р. відбулося засідання Ювілейного Комітету на Скандинавію в Мальме, на якому постановлено створити спеціальний Ювілейний Фонд при Українській Громаді в Мальме, уповноважуючи Голову й Секретаря Управи Українсько-Шведської Культурної Спілки пп.Григорія Гориня й Миколу Сем'яніва бути опікунами цього Фонду, як керівні особи легалізованої урядовими, шведськими чинниками організації.

Дня 26 квітня 1985 р. пп. А. Турцевич й С. Чупак взяли уділ в засіданні Президії Європейського Ювілейного Комітету 1000-ліття Хрещення України в Лондоні, в новій домівці СУБ-у на Голянд Парк Авеню 154.

Хоч властиво мало було приділено часу на Засідання Е.Ю.Комітету /всього кілька годин, від 16 - 21 / проте була можливість обмінятися думками, досвідами щодо підготовки святкувань нашого "Мілєніум".

Засідання Е Ю Комітету було влаштоване в зв'язку з Конгресом КОУГЦУ, який тривав від 26.4./до полудня/ й 27-28. 4. 1985 р. На засіданні Е Ю Комітету мали ми нагоду заслухати доповіді чільних наших науковців і суспільно-громадських діячів, як от О.Ковалюка, інж. Олесківца, проф.В. Кальваровського, проф. Рудницького й інших. При цій нагоді хочу довести до відома нашого громадянства, що й наша присутність була до деякої міри в центрі уваги присутніх на Засіданні Е Ю Комітету.

Але в зв'язку з, згаданою вже раніше, летючки /в українській мові/ про Хрещення України 988 р., ця інформативна листівка була зредагована др.В.Косиком з узгідненням представників обох наших церков й, безперечно, на належному поземі. Як твердить п.інж.Ю. Ковальчук, була йому великою допомогою /німецький варіант/ в "двобоя" з москалем т.зв. єпископом Лонгіном. Але, проте, на нашу думку, не було в цій листівці унагляднено власне різниці щодо українського народу й московського в навітленні історичного процесу формування нашого народу й московського, що є дуже важливим моментом, коли твердимо, що Хрещення Русі-України при князеві Володимирові Великому є

хрещенням України, Українського Народу, а не Росії, московського народу. Я зробив деякі, власне, доповнення, сперті на історичних даних.

Можна було зрозуміти, що багато з поміж присутніх поділяли тезу, заподану в листівці нашої інтерпретації /отже з тим доповненням/, хоч й не бракувало /на цю тему/ очевидно належної дискусії. Однак проф. греко-католицької теології пан В. Кальваровський попросив нашу, цю "змодифіковану" листівку, кажучи, що вона на дуже високому поземі, обіцяв відтак перекласти її на німецьку мову. Рівнож інж. Олеськів, який працює в "Видавничій Спілці" в Лондоні зацікавився рефератами пп. Чупака й Турцевича /також згадувані вже раніше/, бо звернувся з проханням набути їх по одному примірникові.

На закінчення я хотів би ще поділитися загальним враженням, щодо діяльності Ювілейних Комітетів в інших країнах нашого поселення. І от, в самій Англії не помічається цієї діяльності, так, якби це належало. Наші земляки пояснюють це довго тривалими непорозуміннями в лоні греко-католицької церкви.

Також у Франції нема ще створеного локального Ювілейного Комітету, хоч з одного боку, підкреслено було, що український, католицький єпископ - Владика Михайло Гринчишин проявляє велику активність в цьому напрямкові. З другого боку були висловлювані якісь неясні натяки негативного характеру щодо труднощів співпраці свідських та церковних діячів.

В Бельгії є вибраний місцевий Ювілейний Комітет, так як в Німеччині й в нас в Скандинавії.

Як є доведено, до цього часу найбільше активним є Європейський Ювілейний Комітет під головуванням, як вже знаємо, дип.інж. п. Юрія Ковальчука.

ЗАВВАГА: Цей звіт буде зачитаний на IV-тому Конгресі Українців Скандинавії, дня 10-го серпня 1985 р.

Травень - 1985 р.

Арсен Турцевич

Додаток до звіту:

В міжчасі інформативну листівку про Хрещення України / наш скандинавський варіант / перекладено на шведську мову, так, що вже ця листівка готова - видрукована.

Нав'язуючи до різних витинків із часописів, переважно в німецькій мові, що одержую від п.інж.Ю.Ковальчука, про що я згадував на початку, слід додати, що трапляються в німецько-мовній пресі статті, які правдиво, згідно з дійсністю наświetлюють інфільтрацію священнослужителів московського патріархату на терені Західної Німеччини, як працівників КГБ. Наприклад в "Ді Вельт", в статті п.з. "Попен ін Дойчлянд арбайтен фюрс КГБ" /Попи в Німеччині працюють для КГБ/, якраз порушується ця тема.

Kära vänner! Demonstrationsdeltagare!

Stockholm 85-11-07

"NATIONERNAS FÄNGELSE" KALLADES DET GAMLA TSARRYSLAND. Dagens kommunistiska imperium övertog och befäste kolonialväldet och våldet på ett ännu mera raffinerat sätt. Under de sista 300 åren- räknat från Peter den Stores dagar tills nu, har moskvaimperiet ständigt erövrat och slukat allt flera nationer. Grovt räknat, erövrade både de gamla vita och nuvarande röda tsarerna från Kreml en yta av Benelux storlek, och detta för varje 10 år. Idag firar Moskvas nya tsarer 68-årsdagen av revolutionen. Revolutionen- som skulle göra slut på kolonialväldet, slut på NATIONERNAS FÄNGELSE. De flesta av de nationer som ockuperades och koloniserades av Tsarryssland proklamerade vid oktoberrevolutionens utbrott sin självständighet- och sitt oberoende från Moskva. Dessa självständighetsförklaringar erkändes även av den dåvarande ryska bolsjevistiska regeringen med Lenin i spetsen. Frihet och oberoende proklamerade följande nationer: ALTAJ, ARMENIEN, BUCHARA, CHIVA, ESTLAND, FINLAND, FJÄRRANÖSTERNREPUBLIKEN, GEORGIEN, LETTLAND, LITAUEN, POLEN, UKRAINA och VITRYSSLAND. Med alla dessa stater ingick dåvarande Ryska Socialistiska Republiken avtal om ömsesidig respekt och icke inblandning. Med tiden, när Röda Arméns framgångar blev påtagliga ändrades Moskvas inställning till löften och uppgjorda avtal. Man föreslog "BRODERLIG HJÄLP" åt alla, vare sig de ville eller ej. På vilka grunder den BRODERLIGA HJÄLPEN kom, det vet vi. Det räckte om en liten grupp landsförrädare- Qvislingar begärde hjälpen. Detta kan jämföras med dagens "HJÄLP" i Afganistan- där Moskva ÄR FÖRPLIKTAD ATT UPPFYLLA SINA "INTERNATIONELLA ÅTAGANDEN".

Inte en enda av dagens Sovjetrepubliker anslöt sig frivilligt till Unionen! Från början av sin existens har Ryska Federativa Soc. Republiken undertecknat sammanlagt 25 avtal och pakter- vänskapspakter- om icke inblandning- med sina grannar, och andra stater. Detta inkluderar även Helsigsforsavtalet, liksom avtal med Afganistan. Av dessa 25 pakter, blev samtliga utom en, dvs 24, ensidigt brutna av Moskva. En enda pakt bröt en annan liknande diktaturmakt, nämligen den ökända Hitler-Stalin nonaggreteringspakten, som Hitler bröt- det var förresten det avtalet, som ledde till att Andra Världskriget kunde börja. Där hjälpte också Moskva till.

Här är det på sin plats att varna alla länder att ingå några som helst avtal med Moskva. Vi vet hur det går till, när Moskva pga avtal eller "internationella åtaganden" anser sig behöva sända sk "BRODERLIG HJÄLP". När de kända klassiska imperialistiska stormakterna efter 2-ra Världskriget avstod, mer eller mindre frivilligt, från sina kolonier och det uppstod över ett hundratal fria stater, ökade samtidigt

Moskva sitt välde inte bara genom att ockupera de länder som tidigare tillhörde tsarimperiet, utan också genom att annektera nya områden ss Sachalin och Ostpreusern. Genom uppstoppade marionettregeringar i de sk satellitstaterna kontrollerar man en stor del av Europa, samt ger sin blodiga BRODERLIGA HJÄLP åt Afganistan. Under sin existens är de RÖDA TSARERNA från Kreml ansvariga för miljoner människors död. Världen, opinionen i den FRIA VÄRLDEN, får icke glömma den konstgjorda hungersnöden 1932/34 i Ukraina, då mellan 6-8 miljoner ukrainska jordbrukare blev Stalins offer och dog av hunger pga tvångskollektivisering. Detta kan utan omsvep kallas folkmord.

Under sin 68- åriga existens är de Röda Tsarerna från Kreml ansvariga för miljoner människors död genom fängslande, arbetsläger och deportationer av många från de Baltiska länderna, Vitryssland o Ukraina. F n sitter inspärrade i fängelser, i psykiatriska sjukhus, i arbetsläger eller i förvisning tusentals fritänkare- sk oppositionella. Dessa människor, vilkas brott består i det att de älskar sitt folk och sin frihet och tänker annorlunda än KGB vill, fängslas och bestraffas till mångåriga frihetsberövanden. Dessa människor hålls under fängelsetiden i avskryvda förhållanden, samt obefintlig eller dålig medicinsk vård.

Under det senaste året har fyra kända ukrainska författare och poeter dött i gångekap. De är: Oleksa TYCHYJ, Jurij LYTVYN, Valerij MARTJENKO och nyligen Vasyl STUS.

HÄR OM NÅGONSTANS KAN MAN MED AVSKY UTROPA: SATANS MÖRDARE!

Mötesdeltagare! Kräv att de ansvariga för dessa mord och folkmord ställs till svars; så att världen dömer dom, liksom man gjorde det med naziförbrytare! Jag upprepar: INTE EN ENDA AV DAGENS NATIONELLA UNIONSREPUBLICER ANSLÖT SIG AV FRI VILJA TILL MOSKVAS KOLONIALIMPERIUM. ALLA, ALLA BLEV ANSLUTNA MED VÄLD dvs OCKUPERADE, vilket i Moskvas vokabulär heter BRODERLIG HJÄLP!

MÖTESDELTAĞARE! Vi skall kräva för det första: ATT DE STYRANDE I KREML OMEDELBART SKALL GE FRIHET ÅT ALLA POLITISKA OCH SAMVETS- FÅNGAR inspärrade på psykiatriska sjukhus, i fängelser och i arbetsläger. Vidare innebär detta att ledarna från Kreml uppfyller FN och Helsingforsavtalet om DE MÄNSKLIGA FRI- och RÄTTIGHETERNA. För det andra: vi kräver att tvångsförryskningen av icke ryska republiker omedelbart upphör och ATT ALLA NATIONELLA REPUBLICER skall få leva ifred och utan inblandning av kolonialstyre från Kreml. För det tredje: ATT MOSKVA OMEDELBART UPPHÖR MED INVASIONSKRIGET I AFGANISTAN, och DRAR TILLBAKA SINA TRUPPER FRÅN ALLA ICKE RYSKA OMRÅDEN!

I samarbete med ÖESK /ÖSTEUROPEISKA SOLIDARITETSKOMMITTE/ ägde rum ett demonstrationsmöte torsdagen den 7 november- (68 - årsdagen av revolutionen) utanför den sovjetiska ambassaden. Vi återger talet av den ukrainska deltagaren.

В річницю /68/ актябрской революції, дня 7 листопада ц р відбулась демонстрація поневолених Москвою народів перед советською амбасадю в Стокгольмі. В демнострації взяли участь представники парламенту м і Андерс Кюнг. Представник українського обєднання У Г в Скандинавії виголосив оцю промову:

" ДОРОГІ ПРИЯТЕЛІ ! УЧАСНИКИ ДЕМОНСТРАЦІЇ ! "

"Тюрмою Народів" називали колись стару, царську Росію. Сучасна комуністична імперія перейняла й закріпила кольоніальну владу, застосовуючи ще більш рафіноване насилля.

На протязі останніх 300-сот літ, рахуючи від царя Петра, званого великим, московська імперія підбиває й проковтує щораз більше й більше різних народів. Оттак, грубо рахуючи, давні "білі" й сьогоднішні "червоні", кремлівські царі захоплювали й захоплюють кожних 10 років простір, що дорівнює площі держав Бенелюксу /Бельгії, Голляндії й Люксембургу/.

Сьогодні святкують нові московські царі 68-му річницю т.зв. революції, революції, що повинна була покласти край кольоніальному пануванні та знищити ТЮРМУ НАРОДІВ ! Коли вибухла ця, т.зв. "октябрська революція", більшість народів окупованих і кольоніалізованих царською Росією проголосили свою самостійність від Москви. Це проголошення самостійности народів признав большевицький уряд на чолі з Леніном. Вільність і незалежність прокламували слідуєчі народи: Алтай, Арменія, Бухара, Шива, Естонія, Фінляндія, Далекосхідня Республіка, Грузія, Латвія, Литва, Польша, Україна й Білорусія. Із усіма оцими державами тодішня Російська Соціалістична Республіка уклала угоди про взаємне пошанування й про невмішування.

З часом, коли Червона армія осягнула видимі успіхи, змінила Москва свою настанову щодо даних обіцянок й укладених пактів. Запропоновано, отже "братню допомогу" всім тим народам, не зважаючи на це чи вони цього хотіли чи ні.

В якій формі цю "братню допомогу" подавано, сьогодні знаємо ми аж надто добре . Вистарчить щоби лише мала деяка група зрадників, квіслінгів зажадала якоїсь помочі. Сьогодні це можна порівняти напр. з "поміччю" в Афганістані, де Москва "виконує тільки взяті на себе міжнародні зобов'язання".

ДОБРОВІЛЬНО В СОЮЗ НЕ ВВІЙШЛА, НА СЬОГОДНІШНІЙ ДЕНЬ, АНІ ОДНА СОВЕТСЬКА РЕСПУБЛІКА!

Від початку свого існування Російська Федеративна Соціалістична Республіка підписала із своїми сусідами й іншими державами всього 25 різних угод, як от угоди про приятнь, або про невмішування. Сюди входять також "Гельсінські угоди", як і договір з Афганістаном. Із цих 25 укладених пактів, б у л и в с і, крім одного, то значить - 24 пакти односторонно зірвані Москвою. Цей єдиний пакт, що був зірваний іншою, подібною диктаторською владою - це був горезвісний Гітлера-Сталіна пакт про ненапад. Той самий, зрештою пакт - зірваний отже Гітлером -, що призвів до 2-гої світової війни. В цьому, як бачимо, Москва допомогла.

Тут буде на місці остерігти всі країни світу - не укладати жодних, будь яких домовлень з Москвою. Знаємо-ж ми, як це відбулось коли Москва "згідно" з домовленням, або згідно із "взятим на себе міжнароднім зобов'язанням" починає "вважати", що треба "уділити комусь братню допомогу"!

Підчас коли після 2-гої світової війни західні, кольоніальні великодержави зрікалися, в більшій чи меншій мірі, добровільно своїх кольоній, в наслідок чого створилося біля сотні вільних держав - Москва поширила свою владу не тільки на ті, окуповані країни, що належали раніше царській імперії, але й на території анектованих

нею країн, як Сахалін і Східня Прусія. Через накинени маріонетні уряди в сателітних державах, контролює тепер Москва великою частиною Європи, рівночасно дає "братню, криваву допомогу" Афганістанові.

На протязі свого існування червоні царі в Кремлі є відповідальні за смерть мільйонів людей. Світ, опінія Вільного Світу не сміє забути штучно створеного голоду на Україні в рр.1932-34, в яких то згинуло з голоду 6 - 8 мільйонів українських селян, жертви сталінської, примусової колективізації. Це можна без жодного завуалювання назвати народобивством! Червоні кремлівські царі, за весь час свого 68-річного існування, є відповідальні за смерть, спричинену ув'язненням, засланням до конц-таборів, - багатьох мільйонів людей з Прибалтійських країн, України й Білорусії.

На сьогоднішній день тисячі вільнодумців, супротивників режиму т.зв. опозиціонерів, перебувають в ув'язненні, є запроторені до психіатричних лікарень, конц-таборів, або знаходяться в засланнях. Ці люди, злочин яких полягає лише в тому, що вони люблять свій народ і свободу й думають по-іншому, як цього хоче КГБ, карують тюрмою, позбавляючи їх, таким чином, свободи на багато літ. До того ще, підчас ув'язнення тримають їх серед страшних умов, не даючи їм напр. жодної медичної допомоги, або дуже жалюгідну.

На протязі останнього року померло в ув'язненні чотири видатних, українських поетів, а це: Олекса Тихий, Юрій Литвин, Валерій Марченко й останньо Василь Стус!

X/ Якщо де небудь і можна викрикнути з обуренням й огидою "сатанські вбивники!" - то тільки тут.

УЧАСНИКИ ЗІБРАННЯ! Вимагайте, щоби спричинники цих вбивств, народобивств, були притягнені до відповідальности, щоби весь світ міг судити їх так, як це було із нацистськими злочинцями! Я повторюю! Ані одна, на сьогоднішній день союзна, національна республіка не увійшла добровільно в склад московської, кольоніальної імперії. Всі, всі прилучено силою, то значить були окуповані, що в московській словесности називається "братньою поміччю"!

УЧАСНИКИ ЗІБРАННЯ! Найперш ми повинні вимагати щоби ті, що представляють владу в Кремлі негайно звільнили на волю всіх політичних в'язнів, в'язнів сумління запроторених до "психушок", тюрем, трудових таборів. Дальше це означає, щоби кремлівські керівники виконували Гельсінські угоди про людські права на волю й свободу.

По-друге: Ми вимагаємо, щоби насильна русифікація не московських народів була негайно припинена й, щоби була дана можливість всім національним республікам жити в мирі й без вмішування кольоніального керівництва із Кремля.

По-третє: щоби Москва негайно закінчила загарбницьку війну в Афганістані й відтягнула всі свої війська з усіх не московських земель!"

X- САТАНСЬКІ ВБИВНИКИ, стали крилатими словами, після того, як премієр Швеції **Ольоф Пальме** обурено заявив своє огірчення, коли **Франко** в **Еспанії** вбивав полів'язнів.

прим. ред.

Як подає агенція АП, Афганські партизани збили 11 листопада советський літак Міг- 21 що його вів советський генерал- якого імя нажаль не подано. Вістку про це подали західні дипломати, що не хотіли подати своїх імен. Правдоподібно що зістріленого генерала, що виходить був т зв дорадником держать повстанці в полоні. Советські військові зєднання, які пошукували за про- павшим генералом знайшли лише парашут. /Чи не новий Ватутін?

прим. перекл. /

AFGHANISTAN

Sovjetgeneral gerillafånge?

Från AP

ISLAMABAD. Ett plan med en sovjetisk general vid spakarna sköts ned i Afghanistan tidigare i november av islamsk gerilla som kan ha tagit honom till fånga, sade västdiplomater på tisdagen.

Den icke namngivne generalen sköts, att döma av uppgifter från Afghanistan, ned den 11 november i västra delen av landet. Han flög ett Mig 21 jaktplan, sade källorna.

Diplomaterna, som uttalade sig på villkor att de fick vara anony-

ma, sade också att Afghanistan har varit lugnt de senaste dagarna med endast spridda sammanstötningar mellan gerillan och regeringsstyrkor, och att sovjetiska trupper bara utfört smärre raider mot motståndsrörelsen.

Den sovjetiske generalen var rådgivare till det afghanska flygvapnet vid basen i Bagram. Han var på väg till staden Kandahar när hans plan träffades, sade källorna.

Sovjetiska marktrupper som letade efter den saknade officeren hittade hans fallskärm. □

"ДАГЕНС НЮГЕТТЕР", 21 жовтня 1985 р.

AFGHANISTAN

Торпмэн фíкк сöнерна фíа

Från TT-Reuter

ISLAMABAD. Afghansk gerilla och Sovjetunionen har genomfört den första fångutväxling där sovjetiska soldater var inblandade, uppger den Islamiska alliansen för Afghanistan befriande på söndagen.

Sex fångslade gerillamedlemmar utväxlades 24 augusti mot två sovjetiska soldater. Händelsen ägde rum i Logar-dalen söder om den afghanska huvudstaden Kabul, uppger gerillan.

Initiativet till fångutväxlingen togs av en högt uppsatt tjänsteman i Kiev vars son hade tillfångtagits av gerillan. Förhandlingarna sköttes av en tjänsteman inom den afghanska hemliga polisen. Tre av dennes söner är medlemmar av gerillan och satt fångslade i Kabul.

Den sovjetiske tjänstemannens son och ytterligare en sovjetisk soldat blev fri i utbyte mot att den afghanske tjänstemannens tre rebelliska söner frigavs till-

sammans med tre andra medlemmar av den regeringsfientliga gerillan, uppger Islamiska alliansen.

Sovjetunionen och Afghanistan har tidigare vägrat att förhandla om fångutväxlingar. De har istället bombat gerillaställningar som vedergällning för tillfångataganden, även om det har inneburit risk för deras egna.

Utväxlingen arrangerades av gerillans befälhavare i Logar-dalen dit de sex fångslade gerillamännen fördes med helikopter 24 augusti.

Tre av gerillamännen var släktingar till ledaren för islamiska alliansen, Ard-i-Rab Resoul Sayyaf.

Afghansk gerilla tros hålla flera tiotal sovjetsoldater som fångar både i Pakistan och inne i Afghanistan, men västdiplomater tror inte att utväxlingen nödvändigtvis kommer att följas av fler.

— Det får betraktas som ett isolerat fall, sade en diplomat som hänvisade till att de utväxlade fångarna alla hade haft inflytelserika släktingar som hade arbetat för att de skulle friges □

"АФГАНІСТАН:

СИНИ ПРОВІДИРІВ НА ВОЛІ

З ТТ-Ройтер:

ІСЛЯМАБАД: Як заподав в неділю Іслямський Союз за Визволення Афганістану – афганські повстанці й Советський Союз довершили першу виміну полонених, де й советські вояки були об'єктом виміни.

Шість ув'язнених повстанців були 24-го серпня виміняні за двох советських вояків. Ця подія мала місце в долині Льоґар, на південь від афганської столиці Кабуль.

Виміна полонених відбулася по ініціативі одного високопоставленого службовця в Києві, сина якого взяли в полон повстанці. Всю цю справу провадив один службовець афганської таємної поліції, якого три сини були членами повстанських з'єднань, були ув'язнені й сиділи в тюрмі, в Кабулі.

Син советського працівника й ще один советський вояк були звільнені в заміну за звільнення трьох повстанців, синів цього

афганського службовця разом із ще трьома членами повстанської, ворожої режимові, організації – заподав Іслямський Союз.

Перед тим Советський союз і Афганістан відмовлялися вести будь-які переговори щодо виміни полонених. Замість цього вони бомбили становища повстанців у відплату за взятих їхніх у полон, навіть якщо це й ризиковне було для життя їх полонених.

Безпосереднє виконання цієї виміни припало головнокомандуючому повстанців в долині Льоґар, куди дня 24-го серпня гелікоптером доставлено 6-тьох полонених повстанців. Три із цих повстанців є кривними Провідника Іслямського Союзу, Аїд-і-Раб Резуль Саяяфа.

Правдоподібно, що афганські повстанці тримають в полоні, в Пакистані й в Афганістані, десятки ще советських вояків, але західні дипломати припускають, що це не обов'язково, щоби такі виміни ще відбувалися. "Це треба вважати за окремих випадок" – сказав один дипломат, вказуючи на ту обставину, що вимінені полонені мали впливових кривних, що старалися за їх звільнення."

У 1-шу РІЧНИЦЮ СМЕРТИ Св.ПАМ'ЯТИ
ПАТРІЯРХА ЙОСИФА

ПАТРІЯРХ ЙОСИФ СЛІПНИЙ
17. 2. 1982 — 7. 9. 1984

Підчас Конгресових нарад Українців Скандинавії 8-9 вересня 1984 року в домівці Української Громади в місті Мальме, дійшла до наших земляків болюча вістка про смерть Блаженнішого Патріярха Йосифа.

Україна втратила свого найвизначнішого сина, найсвітлішу постать сучасної історії, мученика - Ісповідника Віри, Духовного Батька Катокомбної Церкви, великого Патріота, повного самопосвяти Борця за Волю і Державну Самостійність України.

Почувши цю болючу вістку про смерть Патріярха Йосифа - православний Владика Преосвященніший Архiepіскоп Анатолій Дублянський і Високопреподобний отець Григорій Матвієнко відправили панахиду за спокій душі померлого Патріярха Української Католицької Церкви. Тим чином Вони доказали дійсну українську і християнську любов, в якій не сміє бути віроісповідних різниць. Для вірних українців греко-католиків зробило це, аж до зворушення миле вражіння. Дай Боже, щоб цей гарний приклад знайшов місце і в інших країнах нашого поселення, щоби між православними й греко-католиками запанувала християнська любов і національна єдність.

Св.пам.Патріярх Йосиф вже в дуже молодім віці відчув у собі поклик Христа: "Ходіть за мною, я зроблю вас ловцями душ..". Вірний тому голосові, Він став в'язнем Христа. Довголітні тортури в большевицьких тюрмах і концентраційних таборах, а також обіцянки високих почестей в російській церкві - не зламали Його. Він стояв твердо мов "скеля" серед розбурханих хвиль московської злости.

В 1944 р. большевики заарештували 10-ох укр. Владик і майже всіх священників, які не підчинилися російській православній церкві. Всі вони загинули мученицькою смертю в тюрмах і концтаборах. Один тільки пережив 18 важких років страшної большевицької каторги - був ним львівський Митрополит Йосиф Сліпий! Господь зберіг Його життя для виконання великих завдань для нашої Церкви й Народу.

Коли в 1963 р. опинився на волі - не відпочивав, а з великою енергією кидається у вир праці. "...Душевний біль не давав мені спокою, і ми я думав про нашу Церкву і наш поневолений нарід". "Всі досягнення на церковному полі і тисячолітня праця наших поколінь лежали в руїнах, але я вірив, що з руїн повстане наша церква й наш нарід.

Патріярх Йосиф постановив відбудувати ці руїни у вільному Світі. Св.

дяки Його праці і жертвенності нашої еміграції – побудовано в Римі Укр.Католицький Університет, як продовження Богословської Академії у Львові, де виховуються нові покоління священників.

У вересні 1969 р. відбулося урочисте посвячення величавого Собору Св.Софії, при участі папи Павла VI. Патріарх Йосиф побудував різні науково-культурні інституції, музей, придбав для отців Студитів великий монастир, видав богословські книги для потреб українського народу. Допоміг придбати будинок у Мюнхені для Українського Вільного Університету та допоміг мюнхенській "Рідній Школі" у закупленні приміщення під Інтернат для молоді.

Не зважаючи на слабкий стан здоров'я й похилий вік, Патріарх Йосиф відвідав майже всі країни поселення нашої Еміграції, де всюди вітали Його вірні з великим ентузіазмом, як свого Духовного Батька. Багатогранна діяльність Патріарха буде записана золотими буквами в аналах нашої історії.

На Вселенському Соборі 11-го жовтня 1963 р. Патріарх вніс пропозицію піднести Києво-Галицьку Митрополію до Патріархальної гідності. Це перший раз в історії нашої Церкви – ідея Патріархату була поставлена прилюдно на Вселенському Соборі!

В квітні 1975 р. Патріарх Йосиф проголосив на підставі II Ватиканського Собору – Патріархат Помісної Української Католицької Церкви. Головну увагу скерував він на розбудову Греко-Католицької Церкви в поневоленій Україні. У своїм Завіщанні Патріарх Йосиф звертається до всіх нас, щоб ми ставали в обороні прав Української Католицької Церкви і Української Православної Церкви. "Православні брати є нам найближчими по вірі і крові. Нас єднає традиція рідного християнства, спільні церковні і народні звичаї, спільна двотисячолітня культура! Нас єднає також спільне змагання за самостійність рідної Церкви, за її Повноту, якої видимим знаком буде єдиний Патріархат Української Церкви! Всі ми, греко-католики й православні, боремося за повстання нашої Церкви й за її духову силу в Україні і в країнах поселення наших вірних. Спільно несемо важкий Господній Хрест, ісповідуючи Христа"!

Будучи близько смерті Патріарх просить у своїм Завіщанні, щоб поховати його тіло в Патріаршому Соборі Св.Софії, а як повстане на волі наша Свята Церква і наш український Нарід, "...занесить мою домовину на рідну українську землю і покладить її в храмі Св. Юра у Львові, біля гробниці Слуги Божого Андрея". "Вмираю і відходжу з цього світу, молитву молю до нашої небесної Заступниці і Владичиці: Прийми під свій могутній Покров нашу Українську Церкву і наш Український Нарід"!

Гідно вшануємо 1-шу річницю смерті Св.пам'яті Патріарха Йосифа лиш тоді, коли всі підемо Його шляхом, який Він визначив нам у своїм Завіщанні, це шлях до нашої Перемоги – Самостійної Соборної Української Держави.

Степан Чупак

Молитва до Патріарха

Вже рік минає, здається вчора,
Як Ти між нами перебував...
І жаль і біль, у серцях покора,
Що Бог Тебе від нас забрав.

Ти праведник у царстві Бога,
І там, із десної Отця...
Проси, благай Його Святого
Неволі нашої кінця.

До Тебе вносимо долоні,
Бо Ти наш Батько Патріарх.
Дивись, що чинять в Україні,
Аж кров холоде у серцях.

Панує жах, кати гуляють,
Лиш фальш, облуда — суєта.
І край наш рідний розпинають
Ті, що замучили Христа.

Схились, поглянь, Україна мати
Катами стоптана — в гніві...
І дай нам сили розкувати
Кайдани наші вікові.

Ярослав Орлик

INBJUDAN TILL ÅRSMÖTE OCH JULFEST

STYRELSEN FÖR UKRAINSKA SÄLLSKAPET OCH STYRELSEN FÖR UKRAINSK-SVENSKA
FÖRENINGEN I ÖREBRO inbjuder sina medlemmar till ordinarie Årsmöte och Julfest,
i Föreningens Klubblokalen, Polhemsgatan 18 (N. Lillåstrand 7) den 11 jan. 1986.

DAGENS PROGRAM

1. Kl. 10⁰⁰ Gudstjänst i kät. kyrkan vid Skolgat. 13 ..
2. " 12⁰⁰ Samling i Klubblokalen, kaffe.
3. " 12³⁰ Årsmöte för riksföreningen Ukrainska Sällskapet.
4. " 14³⁰ Årsmöte för Ukrainisk-Svenska Föreningen i Örebro.
5. " Julfesten.

DAGORDNING VID ÅRSMÖTET FÖR UKRAINSKA SÄLLSKAPET OCH FÖR UKRAINSK-
SVENSKA FÖRENINGEN I ÖREBRO.

1. Mötets öppnande.
2. Val av mötets funktionärer.
3. Godkännande av dagordning.
4. Styrelseberättelse.
5. Ekonomi.
6. Revisionsberättelse.
7. Ansvarsfrihet för styrelsen för den tiden revisionsberättelse omfattar.
8. Val av ordförande för den kommande tre års perioden.
9. Val av styrelsemedlemmar för kommande tre års perioden.
10. Val av revisorer och revisorssuppleanter.
11. Övriga frågor.
12. Mötets avslutning.

Vi ber alla medlemmar förbereda sig för mötet och ta aktiv del i den.
Medlemmar som ej betald sin medlemsavgift ber vi göra det med den bifogade
inbetalningskort eller vid festen direkt till kassören. M-avgift är 100:-/år.

XX

Julmiddagen kommer att kosta liksom förra året c:a 50:-kr/person. För barn
halva priset.

Förtidsanmällan är obligatorisk och emotses till:

Viktor Tjepljak, Örnsköldsg. 179, 703 50 Örebro, Tel. 019/142312.

Grigorij Dudjak, Stomvägen 14, 702 33 Örebro, Tel. 019/225235, 108104.

Bohdan Zaluha, Månadsv. 68, S-175 42 Järfälla, Tel. 0758/37941.

Vid årsmöten endast medlemmar får närvara. Vid festen även vänner och bekanta.

ALLA ÄR HJÄRTLIGT VÄLKOMNA!!!

Festkommittén

*Vi ber alla att anmällan är OBLIGATORISK, och att de utsatta
tiderna skall hållas utan onödiga förseningar.*

Святіший Отець приймає українських паломників

